

Toepassingsprofiel instructie

Versie 0.99.0
Geonovum – KOOP

Datum 26 augustus 2020

Colofon

Omgevingsdocument	instructie
Identificatie	in
Versie	0.99.0
Projectnaam	STandaard Officiële Publicaties met ToepassingsProfielen voor OmgevingsDocumenten (STOP/TPOD)
Projectnummer	PR33
Contactpersoon	Monique van Scherpenzeel
Auteur(s)	DSO project 33

Versiehistorie

Versie	Datum	Wijziging
0.99.0	17-08-2020	Hele document: <ul style="list-style-type: none"> Tekstcorrecties, tekstverbetering, verduidelijking en harmonisatie Verduidelijkende afbeeldingen toegevoegd Daar waar sprake is van een eis of wens vanuit het toepassingsprofiel die nog niet geïmplementeerd is in STOP of de uitgangspunten voor de LVBB is met een tekstkader gemarkeerd dat dit toekomstige functionaliteit betreft
0.99.0	17-08-2020	Hoofdstuk 2 Inhoudelijke aspecten van de instructie: <ul style="list-style-type: none"> Beschreven dat toepassingsprofiel alleen geldt voor instructies op basis van de artikelen 2.33 en 2.34 Omgevingswet Toegevoegd dat het wenselijk is dat de instructie niet langer getoond wordt in regelingenbank en DSO-LV wanneer deze is uitgevoerd en dat het bevoegd gezag dat de instructie heeft opgevolgd moet zorgen voor aanlevering informatie die er voor zorgt dat de instructie niet meer getoond wordt
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 3.6 Presentatiemodel: <ul style="list-style-type: none"> Tekst ingekort en voorbeelden verwijderd omdat de weergavemogelijkheden bij de instructie zeer beperkt zijn
0.99.0	17-08-2020	Voormalige paragraaf 3.8 Muteren: <ul style="list-style-type: none"> Inhoud verplaatst naar paragraaf 4.3 De geconsolideerde Regeling van de instructie en paragraaf 7.4 Muteren van IMOW-objecten Overige paragrafen in hoofdstuk 3 vernummerd

Versie	Datum	Wijziging
0.99.0	17-08-2020	Hoofdstuk 5 Toepassing van het STOP-tekstmodel op omgevingsdocumenten: <ul style="list-style-type: none"> Aangepast op wijziging STOP dat er nog maar één tekstmodel is voor Vrijetekststructuur en de wijzigingen in de specificaties van dat tekstmodel verwerkt
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.2 De drie hoofdcomponenten van IMOW: <ul style="list-style-type: none"> Herschreven ter verduidelijking Begrippen werkingsgebied en Locatie beter toegelicht De beschrijving van het geografisch informatieobject gewijzigd omdat deze in STOP geen noemer meer kent
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.3: <ul style="list-style-type: none"> Gewijzigd UML-diagram opgenomen: de objecttypen Hoofdlijn en Regelingsgebied toegevoegd Beschrijving toepassing IMOW-objecten voor instructie toegevoegd
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4, in alle subparagrafen die beschrijving van een objecttype bevatten: <ul style="list-style-type: none"> Definitie aangescherpt tot informatiekundige definitie Beschrijving van het doel van het object toegevoegd Uitsnede gewijzigd UML-diagram toegevoegd
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4.1 objecttype Divisie: <ul style="list-style-type: none"> Objecttype hernoemd naar Divisie, was FormeleDivisie
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4.3 Objecttype Tekstdeel: <ul style="list-style-type: none"> attribuut <i>idealisatie</i> toegevoegd en toegelicht constraint 'idealisatie verplicht als Tekstdeel een Locatie heeft' toegevoegd en toegelicht
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4.4 Objecttype Hoofdlijn toegevoegd
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4.5 objecttype Locatie: <ul style="list-style-type: none"> Voor attribuut hoogte bepaald dat deze altijd in meters moet worden uitgedrukt
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.4.7 Objecttype Regelingsgebied toegevoegd en toegelicht
0.99.0	17-08-2020	Paragraaf 6.6 Verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en onderdelen die noodzakelijk zijn om de instructie in DSO-LV te kunnen tonen toegevoegd

Versie	Datum	Wijziging
0.99.0	17-08-2020	<p>Deel C Aspecten van de aanlevering met daarin hoofdstuk 7 Aanlevering van omgevingsdocumenten toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paragraaf 7.1 beschrijft identificatie van een Regelingversie met Doel en consolidatie-informatie, algemeen en toegepast op de scenario's van Paragraaf 2.3.2.4 • Paragraaf 7.2 beschrijft de toepassing van de STOP-tekstmodellen RegelingTijdelijkdeel en BesluitCompact bij het voorbereidingsbesluit, cf STOP versie 1.0.3 • Paragraaf 7.3 beschrijft procedure-informatie en consolidatie • Paragraaf 7.4 beschrijft het muteren van IMOW-objecten

Inhoud

A	Uitgangspunten voor de modellering	9
1	Inleiding	10
1.1	Aanleiding	10
1.1.1	Nieuw stelsel omgevingsrecht	10
1.1.2	LVBB, overheid.nl en DSO-LV	10
1.2	STOP, IMOW en TPOD.....	11
1.3	Leeswijzer	12
2	Inhoudelijke aspecten van de instructie.....	14
2.1	Kenschets rechtsfiguur.....	14
2.2	Algemene kenmerken instructie	14
2.3	Inhoud en werking van de instructie	17
2.4	Overgangsrecht en overgangsfase.....	20
3	Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten	21
3.1	Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van omgevingsdocumenten ...	21
3.2	Omgevingsdocumenten met en zonder regels	21
3.3	Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde Regeling	22
3.4	Annoteren	22
3.5	Waardelijsten	22
3.6	Presentatiemodel	22
3.7	Metadata.....	23
3.8	Van plan tot publicatie	23
3.8.1	Het aanleverproces.....	23
3.8.2	Raadplegen	24
3.8.2.1	Raadplegen in het officiële publicatieblad	24
3.8.2.2	Raadplegen in DSO-LV.....	24
B	Modellering van de instructie	25
4	Besluit, besluitonderdelen en instructie	26
4.1	Besluit en besluitonderdelen	26
4.1.1	Toelichting	26
4.1.2	Norm	27
4.2	De actuele geldende versie van de instructie	27
4.3	De geconsolideerde Regeling van de instructie	27
5	Toepassing van het STOP-tekstmodel op omgevingsdocumenten	28
5.1	Soorten tekststructuur	28
5.2	Specificatie van de Vrijetekststructuur	28
5.2.1	Toelichting	29
5.2.2	Norm	29
5.3	Standaardindeling instructie	30

5.4	Verwijzing	31
5.4.1	Toelichting	31
5.4.2	Norm	32
6	Het Informatiemodel Omgevingswet.....	33
6.1	Inleiding	33
6.2	De drie hoofdcomponenten van IMOW: tekst, locatie en annotatie	33
6.2.2	Tekst	33
6.2.3	Locatie.....	34
6.2.3.1	Werkingsgebied en Locatie	34
6.2.3.2	Vastlegging van Locatie met geografisch informatieobject	36
6.2.4	Annotatie	38
6.3	Het IMOW-UML-diagram voor de instructie.....	38
6.4	Annoteren met IMOW-objecten: objecten en attributen.....	40
6.4.1	Objecttype Divisie	40
6.4.1.1	Toelichting op de toepassing.....	40
6.4.1.2	Definitie	40
6.4.1.3	Doel	40
6.4.1.4	Norm	41
6.4.1.5	Toelichting op de norm	41
6.4.2	Objecttype Tekstdeel	41
6.4.2.1	Toelichting op de toepassing.....	41
6.4.2.2	Definitie	42
6.4.2.3	Doel	42
6.4.2.4	Norm	42
6.4.2.5	Toelichting op de norm	43
6.4.3	Objecttype Hoofdlijn	44
6.4.3.1	Toelichting op toepassing	44
6.4.3.2	Definitie	44
6.4.3.3	Doel	44
6.4.3.4	Norm	45
6.4.3.5	Toelichting op de norm	45
6.4.4	Objecttype Locatie	45
6.4.4.1	Toelichting op de toepassing.....	45
6.4.4.2	Definitie	46
6.4.4.3	Doel	46
6.4.4.4	Norm	47
6.4.4.5	Toelichting op de norm	48
6.4.5	Objecttype Geometrie	49
6.4.5.1	Toelichting op de toepassing.....	49
6.4.5.2	Definitie	49
6.4.5.3	Doel	49
6.4.5.4	Norm	50
6.4.5.5	Toelichting op de norm	50
6.4.6	Objecttype Regelingsgebied.....	50
6.4.6.1	Toelichting op de toepassing.....	50
6.4.6.2	Definitie	50

6.4.6.3	Doel	51
6.4.6.4	Norm	51
6.4.6.5	Toelichting op de norm	51
6.5	Het niveau van annoteren	51
6.6	Verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status voor de instructie.....	52
C	Aspecten van de aanlevering.....	53
7	Aanlevering van omgevingsdocumenten	54
7.1	Identificatie van een Regelingversie met Doel	54
7.1.1	Algemeen.....	54
7.1.2	De toepassing van Doel bij de instructie.....	56
7.2	De vormgeving van Regeling en Besluit bij de instructie.....	57
7.2.1	Inleiding	57
7.2.2	Regeling.....	57
7.2.2.1	Norm	57
7.2.2.2	Voorbeeld.....	58
7.2.3	Besluit	58
7.2.3.1	Norm	58
7.2.3.2	Voorbeeld.....	59
7.3	Procedure-informatie en consolidatie	61
7.3.1	Algemeen.....	61
7.3.3	Beëindigen zichtbaarheid van de instructie in de regelingenbank en in DSO-LV	62
7.3.4	Procedurestatus van onderdelen van de Regeling	62
7.4	Muteren van IMOW-objecten	63
D	Bijlagen	64
Bijlage 1	Ontwerpkeuzen.....	65

A   Uitgangspunten voor de modellering

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het motto van de Omgevingswet is 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Met benutten wordt bedoeld het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen. Bij beschermen gaat het over het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

1.1.1 Nieuw stelsel omgevingsrecht

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en wordt het fundament van het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht gelegd. Met het vernieuwen van het omgevingsrecht wil de wetgever vier verbeteringen bereiken:

- Het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik.
- De leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving.
- Een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken.
- Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.

Voor de realisatie van deze doelen biedt de wetgever diverse juridische instrumenten, waaronder de omgevingsdocumenten die verschillende bevoegde gezagen in staat stellen besluiten te nemen die ingrijpen in de leefomgeving. De belangrijkste omgevingsdocumenten zijn:

- Algemene Maatregel van Bestuur (Rijk)
- Ministeriële Regeling (Rijk)
- Omgevingsvisie (Rijk, provincies en gemeenten)
- Omgevingsverordening (Provincies)
- Waterschapsverordening (Waterschappen)
- Omgevingsplan (Gemeenten)
- Projectbesluit (Rijk, provincies en waterschappen)
- Programma (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen)

1.1.2 LVBB, overheid.nl en DSO-LV

Omgevingsdocumenten moeten om werking te kunnen hebben, worden bekendgemaakt respectievelijk gepubliceerd. Daartoe moeten ze worden aangeleverd aan de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen (verder: LVBB). De LVBB verzorgt vervolgens de bekendmaking van de besluiten en de consolidatie van wijzigingsbesluiten in de (geconsolideerde) Regeling. Beide worden geplaatst op het internetportaal overheid.nl: de bekendmaking van de besluiten komt op officiële bekendmakingen.nl in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag en de geconsolideerde Regeling in de nationale respectievelijk lokale regelingenbank. De geconsolideerde Regeling (in STOP-termen: de Toestand) wordt doorgeleverd aan de hierna te bespreken DSO-LV. Deze processen en de resultaten daarvan zijn nader beschreven in paragraaf 3.8.

Digitalisering is een ander belangrijk instrument voor het behalen van de in paragraaf 1.1.1 genoemde verbeterdoelen. De Omgevingswet bevat de grondslagen voor de Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (verder: DSO-LV). Daarmee is de juridische basis gelegd voor de ontwikkeling van DSO-LV en kunnen er regels worden gesteld over onder andere gemeenschappelijke definities in de standaarden en voorzieningen die onderdeel zijn van het stelsel.

DSO-LV zorgt voor samenhangende, eenduidige en toegankelijke informatie van goede kwaliteit en draagt bij aan de verbetering van het stelsel van het omgevingsrecht. Het stimuleert een snellere en integrale besluitvorming onder de Omgevingswet en vergroot het gebruikersgemak.

DSO-LV biedt het digitale loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat kan en mag in de fysieke leefomgeving: het Omgevingsloket. Via het Omgevingsloket kunnen zij:

- vergunningen aanvragen en meldingen doen;
- zien welke regels en beleid van toepassing zijn op een locatie. De basis hiervoor zijn de omgevingsdocumenten, waaronder omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en omgevingsplannen, projectbesluiten, AMvB's, MR en programma's;
- (op termijn) informatie raadplegen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, zoals gegevens over water- of luchtkwaliteit en geluidbelasting.

Om aan deze doelstellingen van DSO-LV te kunnen voldoen, is het nodig om de omgevingsdocumenten *machineleesbaar* te maken en de gebruikte gegevens *uitwisselbaar* te maken. Dat betekent dat de omgevingsdocumenten vanuit informatiekundig en technisch oogpunt moeten worden gestructureerd en gestandaardiseerd.

De Omgevingswet biedt daartoe de mogelijkheid door het stellen van regels over de inrichting en vormgeving van de omgevingsdocumenten, die worden vastgelegd in de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en het onderhavige document. Bij ministeriële regeling zullen regels worden opgenomen rond het gebruik van deze standaard voor officiële overheidspublicaties.

De STOP/TPOD-standaard legt vast hoe tekst moet worden ingedeeld en geannoteerd, hoe tekst aan locaties moet worden gekoppeld, welke waardelijsten van toepassing zijn en hoe het resultaat vervolgens uitgewisseld moet worden. Het is aan de bevoegde gezagen om de inhoud te bepalen.

1.2 **STOP, IMOW en TPOD**

De Standaard Officiële Publicaties (verder: STOP) omvat de beschrijving van de manier waarop digitale officiële bekendmakingen worden opgesteld, uitgewisseld en gepresenteerd. STOP ondersteunt het beschikbaar stellen van alle officiële bekendmakingen. Het algemene doel is interoperabiliteit in dat proces van uitwisselen en beschikbaar stellen. STOP gaat daarbij niet over de inhoud van officiële bekendmakingen, maar beschrijft wel de mechanismen en bouwstenen om die inhoud digitaal vast te leggen.

Per domein kan een specificatie van STOP gemaakt worden. Voor de Omgevingswet is die specificatie gegeven in het Conceptueel InformatieModel Omgevingswet (verder: CIMOW) en het InformatieModel Omgevingswet (verder: IMOW). CIMOW is het conceptuele model waarop informatiemodellen in de keten gebaseerd worden. IMOW is afgeleid van CIMOW en is het logische model dat is toegespitst op de keten 'Van plan tot publicatie'. IMOW richt zich

met name op omgevingsdocumenten in DSO-LV. IMOW omvat implementatierichtlijnen en implementatie-afspraken voor de omgevingsdocumenten. Daarnaast omvat het per type omgevingsdocument een UML-klassediagram voor het annoteren van dat omgevingsdocument.

Op welke wijze STOP en IMOW moeten worden toegepast is per omgevingsdocument beschreven in een Toepassingsprofiel. Een Toepassingsprofiel is een nadere invulling c.q. beperking van de (algemene) STOP en bevat domeinspecifieke afspraken. De toepassingsprofielen geven voor het specifieke domein aan welke specifieke regels er gelden voor inhoud en metadata (eigenschappen en waardelijsten).

Voor de Omgevingswet is het gebruik van ToepassingsProfielen voor OmgevingsDocumenten (TPOD) vereist en is er voor elk soort omgevingsdocument een apart toepassingsprofiel. Een TPOD beschrijft de informatiekundige specificaties conform STOP en IMOW voor de (inhoudelijke) onderwerpen, de regels en richtlijnen die gelden voor het betreffende omgevingsdocument. Het is in feite de schakel tussen de juridisch(-inhoudelijke) bepalingen in de Omgevingswet en de technische specificaties voor het ontwikkelen van software ten behoeve van het opstellen van de afzonderlijke omgevingsdocumenten en de data die daarin wordt vastgelegd. Het TPOD is primair bedoeld voor informatie-specialisten, beleidsmedewerkers en juristen van de bevoegde gezagen, die de omgevingsdocumenten volgens de standaard inhoud en vorm zullen geven. De Wegwijzer voor het betreffende omgevingsdocument vult dit aan met aanwijzingen en voorbeelden voor de concrete toepassing van de standaard.

Dit TPOD geeft uitwerking aan de instructie en behoort bij een set van documenten die, als toepassing van STOP, ontwikkeld zijn voor het domein van de Omgevingswet:

- Het Conceptueel Informatiemodel voor de Omgevingswet (CIMOW);
- Het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW);
- XSD's; schema's voor implementatie van IMOW in XML-formaat;
- Presentatiemodel;
- Toepassingsprofielen (TPOD's) voor de omgevingsdocumenten;
- Waardelijsten behorende bij de TPOD's;
- Validatie- en conformiteitsregels;
- Wegwijzer op basis van de TPOD's.

1.3 Leeswijzer

Dit document is in drie delen verdeeld. Deel A beschrijft de uitgangspunten voor de modellering. In dit eerste hoofdstuk zijn de doelstellingen van de Omgevingswet en DSO-LV en de werking van LVBB en overheid.nl op hoofdlijnen toegelicht. Daarmee is het bredere kader en het doel van het TPOD geschetst. Hoofdstuk 2 beschrijft de juridische, inhoudelijke en procedurele aspecten van de instructie en -waar relevant- andere instrumenten die op de instructie inwerken. Ook het overgangsrecht en de eventuele overgangsfase na inwerkingtreden van de Omgevingswet komt aan de orde. Hoofdstuk 3 gaat in op de belangrijkste uitgangspunten voor de toepassingsprofielen. Ingegaan wordt op het proces van totstandkoming en bekendmaking, het verschil tussen omgevingsdocumenten met en omgevingsdocumenten zonder regels, het verschil tussen een initieel besluit, een wijzigingsbesluit en de geconsolideerde Regeling van de instructie; daarna worden de hoofdlijnen van annoteren, waardelijsten en Presentatiemodel toegelicht. Vervolgens wordt

het onderwerp metadata kort benoemd. Tot slot wordt ingegaan op het proces van plan tot publicatie.

Deel B is volledig gewijd aan de modellering van de instructie. Hoofdstuk 4 beschrijft de besluitonderdelen waaruit een besluit tot vaststelling of wijziging van de instructie bestaat en het verschil tussen de actuele geldende versie van de instructie en de geconsolideerde Regeling daarvan. In hoofdstuk 5 wordt het STOP-tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de instructie. Hoofdstuk 6 bevat een beschrijving van het IMOW. Hierin worden de drie hoofdcomponenten van IMOW beschreven, staat het IMOW-UML-klassediagram voor de instructie en wordt het annoteren van de instructie met IMOW-objecten gedetailleerd toegelicht. Tot slot worden de verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status beschreven.

In deel C komt een aantal aanleveringsaspecten aan de orde: de identificatie van omgevingsdocumenten met Doel; de vormgeving van Regeling en Besluit, oftewel de toepassing van de STOP-tekstmodellen voor Regeling en Besluit voor omgevingsdocumenten; het aangeven van de procedurestatus van een besluit tot vaststelling of wijziging van omgevingsdocumenten en de doorwerking daarvan in de geconsolideerde Regeling en tot slot het muteren van IMOW-objecten.

Dit toepassingsprofiel stelt een aantal (overwegend technische en structurerende) normen voor het opstellen van de instructie. Voorbeelden daarvan zijn het aantal besluitonderdelen waaruit een besluit tot vaststelling of wijziging van de instructie moet bestaan, de attributen die nodig zijn om een bepaalde annotatie vast te leggen en de manier waarop de relatie tussen tekst en werkingsgebied wordt vormgegeven. Uiteraard bevat het toepassingsprofiel ook een toelichting op die normen. Om volstrekt helder te maken wat tot de norm behoort, wordt in de tekst een duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide teksttypen. De toelichtende teksten staan steeds in de subparagraaf Toelichting, de normen staan in de subparagraaf Norm. Het gaat hier om de functionele normen uit de standaard, niet om juridische normen die regels stellen. De subparagraaf Norm beschrijft hoe bij het opstellen van de instructie voldaan moet worden aan de TPOD-standaard. Doelstelling hiervan is dat de omgevingsdocumenten van verschillende bevoegde gezagen op eenzelfde manier geraadpleegd en bevraagd kunnen worden en het combineren van informatie uit verschillende omgevingsdocumenten over eenzelfde onderwerp vereenvoudigd wordt. Hiermee hebben deze normen een functionele invalshoek. Validatieregels die bepalen of een instructie kan worden bekendgemaakt en/of in DSO-LV getoond kan worden, kennen een technische invalshoek: kan het geautomatiseerde systeem het document verwerken?

2 Inhoudelijke aspecten van de instructie

Dit hoofdstuk beschrijft het instrument instructie en heeft als doel de functionele elementen in het toepassingsprofiel te kunnen identificeren.

Paragraaf 2.1 schetst kort het karakter van de instructie. Deze schets bevat informatie op hoofdlijnen, die van belang is voor de functionele elementen in het toepassingsprofiel. In paragraaf 2.2 staan algemene kenmerken van de instructie. Deze kenmerken geven de (juridische, procedurele, etc.) context weer van de instructie, maar beschrijven geen domeinspecifieke zaken. Paragraaf 2.3 beschrijft domeinspecifieke kenmerken: de inhoud en werking van de instructie. Paragraaf 2.4 ten slotte gaat over de overgangsfase: het overgangsrecht en de overgangsperiode waarin wordt gegaan van oud recht naar de Omgevingswet.

2.1 Kenschets rechtsfiguur

Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten stellen elk (integraal) beleid en regels vast en nemen vervolgens andere (uitvoerings)besluiten over de ontwikkeling, het gebruik, de bescherming en het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving voor hun grondgebied. Zij leggen dit vast in één of meerdere omgevingsdocumenten. Elk van deze bestuursorganen heeft in het stelsel voor het omgevingsrecht zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden en daarmee samenhangende instrumenten, waaronder de omgevingsdocumenten.

De instructie is een besluit van gedeputeerde staten of minister, gericht tot één of een beperkt aantal bij de instructie specifiek aan te duiden bestuursorganen van gemeente, provincie of waterschap, over de uitoefening van een taak of bevoegdheid. Met de instructie geven zij aan het geadresseerde bestuursorgaan opdracht om een bepaalde taak of bevoegdheid uit te oefenen en/of opdracht over de manier waarop de uitoefening van een taak of bevoegdheid moet gebeuren.

Een instructie heeft alleen werking voor het bestuursorgaan waaraan het is gericht en heeft geen rechtstreekse werking voor burgers of bedrijven. Voor hen heeft de instructie pas gevolgen als het bestuursorgaan dat de instructie heeft gekregen, deze heeft uitgevoerd door het nemen van een besluit of door het verrichten van een feitelijke handeling. Voorbeelden zijn het wijzigen van het omgevingsplan op de manier die in de instructie is aangegeven en het verlagen van het waterpeil in een bepaald gebied.

De Omgevingswet bevat in de artikelen 2.33, 2.34, 12.18, 16.13, 16.14 en 19.16 grondslagen voor het geven van een instructie. In een nog vast te stellen ministeriële regeling wordt alleen de instructie op basis van de artikelen 2.33 en 2.34 Ow aangewezen als besluit waarop de STOP/TPOD-standaard toegepast moet worden. Daarom wordt in dit toepassingsprofiel uitsluitend de instructie op basis van de artikelen 2.33 en 2.34 Ow beschreven.

2.2 Algemene kenmerken instructie

In Tabel 1 tot en met Tabel 3 zijn de algemene kenmerken van de instructie opgenomen. Deze kenmerken leggen de algemene eigenschappen vast, waarmee informatie over de

instructie wordt bijgehouden. Doel van deze tabellen is het weergeven van de meest essentiële algemene kenmerken van het instrument zodat de lezer het beter kan plaatsen en vergelijken met bestaande instrumenten, niet om een volledig sluitende beschrijving te geven. De in de tabellen aangehaalde artikelen zijn afkomstig uit de Omgevingswet (verder: Ow), tenzij anders vermeld.

Tabel 1 Juridische kenmerken

Onderwerp	Specificatie
Grondslag rechtsfiguur	Artikelen 2.33 en 2.34 Ow ¹
Vorbereidingsprocedure	<ul style="list-style-type: none"> • Verplicht overleg tussen bestuursorgaan dat de instructie geeft en bestuursorgaan waaraan de instructie wordt gegeven (art. 10.6 Omgevingsbesluit) • Toepassen afdeling 3.4 Awb niet verplicht
Wijze van bekendmaking	<ul style="list-style-type: none"> • Bekendmaking door toezending van de instructie aan het bestuursorgaan tot wie de instructie is gericht • Mededeling (door plaatsing van het volledige besluit) in het elektronisch publicatieblad van het bestuursorgaan dat de instructie heeft gegeven
Tijdstip inwerkingtreding	De instructie treedt in werking na bekendmaking
Rechtsbescherming	<ul style="list-style-type: none"> • Bij een instructie die betrekking heeft op het nemen van een besluit: beroep, gebundeld met beroep tegen het besluit dat n.a.v. instructie is genomen (art. 16.85 lid 2 onder a Ow) • Bij een instructie die betrekking heeft op de uitoefening een taak: rechtstreeks beroep op Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 2.2 onderdeel A lid 2 onder e Invoeringswet Omgevingswet, waarmee dit type instructie wordt toegevoegd aan bijlage 1 Awb (Regeling rechtstreeks beroep), de regeling die art. 7:1 lid 1 onder g Awb concretiseert)
Geldt toepassingsprofiel ook voor ontwerpbesluit	N.v.t. (ontwerpbesluit is bij instructie niet aan de orde)
Rechtsfiguur roept meldingsplicht of vergunningplicht in het leven	Nee
Rechtsfiguur bevat voor eenieder bindende regels	Nee

¹ Zoals in paragraaf 2.1 is beschreven wordt de STOP/TPOD-standaard alleen toegepast op de instructie op basis van de artikelen 2.33 en 2.34 Ow. Daarom wordt in dit toepassingsprofiel de instructie op basis van de artikelen 12.18, 16.13, 16.14 en 19.16 buiten beschouwing gelaten.

Tabel 2 Kenmerken ten behoeve van metadata en annotaties

Onderwerp	Specificatie
Bevoegde bestuurslaag	<ul style="list-style-type: none"> provincie (art. 2.33 Ow) Rijk (art. 2.34 Ow)
Bestuursorgaan	<ul style="list-style-type: none"> gedeputeerde staten (kunnen instructie geven aan gemeente- en waterschapsbestuur) minister (kan instructie geven aan provincie-, gemeente- en waterschapsbestuur)
Omgevingsdocument kan rechtstreeks ander omgevingsdocument wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	Nee
Ander omgevingsdocument kan rechtstreeks onderhavig omgevingsdocument wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	Nee
Rechtsfiguur kan gewijzigd worden door wijzigingsbesluiten	Ja
Onderdelen	Besluitonderdelen ² : <ul style="list-style-type: none"> Deel 1: Vaststellingsdocumenten en motivering Deel 2: Instructie
Vanuit de geconsolideerde versie van de instructie moet kunnen worden geraadpleegd	Deel 1: Vaststellingsdocumenten en motivering ³

Tabel 3 Vergelijking met huidige rechtsfiguren en RO Standaarden

Onderwerp	Specificatie
Vergelijkbaar met/ voortzetting van huidige rechtsfiguur	<ul style="list-style-type: none"> (Proactieve) aanwijzing op basis van de Wet ruimtelijke ordening Aanwijzing op grond van de Waterwet
Voortzetting van instrument in RO Standaarden	Aanwijzingsbesluit
INSPIRE-thema	Planned Land Use: SpatialPlan

² Zie voor een toelichting op de besluitonderdelen paragraaf 4.1

³ Zie vorige noot

2.3 Inhoud en werking van de instructie

Gedeputeerde staten (verder: GS) kunnen op grond van artikel 2.33 Ow aan gemeenten en waterschappen waarvan het beheergebied geheel of grotendeels in hun provincie ligt, een instructie geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid. Zo'n instructie kunnen zij alleen geven:

- aan de gemeenteraad over het in een omgevingsplan stellen van regels als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid [regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties]; GS kunnen deze instructie alleen geven als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.33 lid 2 onder a);
- aan het waterschapsbestuur, als dat nodig is voor een doelmatige beheersing van het geluid afkomstig van wegen als bedoeld in artikel 2.17, eerste lid, onder c [wegen waarvan het beheer bij provinciale verordening aan het waterschap is toegedeeld] (art. 2.33 lid 2 onder b);
- aan het waterschapsbestuur, als dat nodig is voor een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer (art. 2.33 lid 2 onder c);
- aan het dagelijks bestuur van het waterschap over een projectbesluit, als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.33 lid 2 onder d).

Op het door GS geven van een instructie is artikel 2.23, tweede en vierde lid van overeenkomstige toepassing: de instructie kan dienen ter uitvoering van een programma van GS en GS kunnen een termijn stellen waarbinnen uitvoering moet zijn gegeven aan de instructie.

Bovendien geldt dat GS geen instructie kunnen geven aan een gemeente als zij toepassing kunnen geven aan artikel 124, 124a of 273a van de Gemeentewet (bij taakverwaarlozing door de gemeente zelf in de zaak voorzien (indeplaatsstelling) respectievelijk het besluit ter vernietiging voordragen aan het Rijk). Aan een waterschap kunnen zij geen instructie geven als zij toepassing kunnen geven aan artikel 156, eerste lid, van de Waterschapswet (bevoegdheid van GS om het betreffende besluit te vernietigen).

Op grond van artikel 2.34 Ow kan een minister aan provinciebestuur, gemeentebestuur of waterschapsbestuur een instructie geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid. Zo'n instructie kan een minister alleen geven:

- aan provinciale staten over het in een omgevingsverordening stellen van regels als bedoeld in artikel 2.22 [instructieregels] of 4.1, eerste lid [regels over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving], als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.34 lid 2 onder a);
- aan gedeputeerde staten over een projectbesluit, als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.34 lid 2 onder b);
- aan provinciale staten over het op verzoek van de gemeenteraad nemen van een besluit als bedoeld in artikel 2.12a, eerste lid tot vaststelling van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden rondom industrieterreinen waarop zich voorzieningen voor defensie bevinden (art. 2.34 lid 2 onder c);
- aan de gemeenteraad over het in een omgevingsplan stellen van regels als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid [regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties]; een minister kan deze instructie alleen geven als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.34 lid 2 onder d);
- aan het dagelijks bestuur van het waterschap over een projectbesluit, als dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (art. 2.34 lid 2 onder e);

- aan het provinciebestuur of waterschapsbestuur over de uitoefening van een taak of bevoegdheid op het gebied van het beheer van watersystemen of het waterketenbeheer, als dat nodig is voor een samenhangend en doelmatig waterbeheer (art. 2.34 lid 3);
- aan de gemeenteraad tot het in het omgevingsplan voor een locatie opnemen van de functieaanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht en tot het daarbij bepalen dat wordt voorzien in het beschermen daarvan, als dat nodig is voor het behoud van cultureel erfgoed (art. 2.34 lid 4).

Op het door een minister geven van een instructie is artikel 2.25, tweede en vierde lid van overeenkomstige toepassing: de instructie kan dienen ter uitvoering van een programma van de minister en de minister kan een termijn stellen waarbinnen uitvoering moet zijn gegeven aan de instructie.

Bovendien geldt dat een minister geen instructie kan geven als toepassing gegeven kan worden aan:

- artikel 124a, 124b of 268 Gemeentewet (bij taakverwaarlozing door de gemeente de provincie verzoeken om in de zaak te voorzien (indeplaatsstelling), zelf in de zaak voorzien of het besluit bij koninklijk besluit vernietigen)
- artikel 121 of 261 Provinciewet (bij taakverwaarlozing door de provincie zelf in de zaak voorzien (indeplaatsstelling) respectievelijk het betreffende besluit vernietigen);
- de Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten.

Voor zowel GS als de minister geldt dat zij geen instructie kunnen geven als deze is bedoeld voor herhaalde uitvoering door verschillende bestuursorganen (artikel 2.35 lid 1 Omgevingswet). Voor beiden geldt ook dat een instructie met het oog op een provinciaal respectievelijk nationaal belang alleen kan worden gegeven als dat belang is aangegeven in een door een bestuursorgaan van de provincie of het Rijk openbaar gemaakt document (artikel 2.35 lid 2 Omgevingswet).

Zoals hiervoor al beschreven kan de instructie een termijn bevatten waarbinnen de instructie moet zijn uitgevoerd. Als de instructie op dat moment niet is uitgevoerd, blijft het bestuursorgaan tot wie de instructie was gericht in gebreke. Het bestuursorgaan dat de instructie heeft gegeven kan in dat geval gebruik maken van het taakverwaarlozingsinstrumentarium (indeplaatsstelling en (voordragen voor) vernietiging).

Waarover een instructie gegeven kan worden formuleert de Omgevingswet in de meeste gevallen vrij algemeen: mits wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden kan over een veelheid aan onderwerpen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving een instructie worden gegeven. Uitzondering hierop is de instructie van het Rijk over het rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht. Voor dat geval zijn in artikel 2.34 Ow onderwerp en inhoud van de instructie heel concreet aangegeven: de gemeente moet voor een bepaalde locatie de functieaanduiding rijksbeschermd stadsgezicht of rijksbeschermd dorpsgezicht opnemen en daaraan beschermende regels toevoegen. De Memorie van Toelichting op het ontwerp van de Omgevingswet maakt deze bepalingen nog concreter: de instructie geeft de exacte begrenzing aan van het gebied waarvoor de functieaanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht moet worden opgenomen, de instructie geeft een beschrijving van de voor het stads- of dorpsgezicht kenmerkende karakteristieken die door middel van het omgevingsplan beschermd moeten worden en de instructie geeft de opdracht om in het omgevingsplan een passend sloopvergunningstelsel op te nemen. Omdat het de bedoeling zal zijn dat rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten voor onbepaalde tijd beschermd zijn, zal de instructie vermoedelijk ook aangeven dat het beschermingsregime blijvend in het omgevingsplan moet worden opgenomen.

Aangezien de instructie een omgevingsdocument is dat in DSO-LV getoond moet worden, moet worden aangegeven voor welke locatie(s) de instructie geldt. Het is aan het bevoegd gezag dat de instructie geeft om te bepalen welke locatie met de instructie wordt meegeleverd: het volledige grondgebied van het bevoegd gezag aan wie de instructie wordt gegeven, of een deel daarvan. Het is aan te bevelen om daarin zo specifiek mogelijk te zijn en de instructie alleen de locatie of locaties te geven waarvoor hij daadwerkelijk bedoeld is. Een raadpleger van DSO-LV krijgt dan geen informatie voorgelegd over een instructie die voor de bevraagde locatie geen werking heeft.

Op grond van artikel 16.85 lid 2 Ow wordt voor de mogelijkheid van beroep de instructie op grond van artikel 2.33 of 2.34 Ow geacht deel uit te maken van het besluit waarop de instructie betrekking heeft. Dit betekent dat tegen een instructie die wordt opgevolgd door het nemen van een besluit (door een ander bestuursorgaan) pas beroep kan worden ingesteld in de periode waarin tegen dat andere besluit beroep kan worden ingesteld. De instructie volgt dan ook de beroepsgang van dat andere besluit.

Tegen een instructie op grond van artikel 2.33 of 2.34 Ow waarop artikel 16.85 lid 2 Ow niet van toepassing is, kan direct beroep worden ingesteld bij de Raad van State, zonder dat er eerst een zienswijze of een bezwaarschrift moet worden ingediend (artikel 2.2, onderdeel A, lid 2 aanhef en onder b, Invoeringswet Omgevingswet).

In de Wet ruimtelijke ordening komt een voorloper van de instructie voor, de (proactieve) aanwijzing van de artikelen 4.2 respectievelijk 4.4 Wro. In de praktijk is gebleken dat er slechts sporadisch gebruik gemaakt wordt van dit instrument. De verwachting is dat dat ook voor de instructie op basis van de Omgevingswet het geval zal zijn. Dat is een reden om de modellering van de instructie relatief eenvoudig te houden.

In de Wro-praktijk is ook gebleken dat het voorkomt dat nadat een proactieve aanwijzing is gegeven, dat besluit enige tijd later gewijzigd wordt, bij voorbeeld als gevolg van bestuurlijk overleg. Voor de instructie zal het dan ook nodig zijn dat deze met wijzigingsbesluiten gewijzigd kan worden.

Het besluit waarmee de instructie is gegeven, blijft permanent beschikbaar op officielebekendmakingen.nl. Nadat voldaan is aan de instructie door de daarin opgedragen taak of bevoegdheid uit te oefenen, is de instructie feitelijk uitgewerkt. Het is wenselijk dat de instructie dan niet langer getoond wordt in de nationale of lokale regelingenbank op overheid.nl en in DSO-LV. Dat voorkomt dat een raadpleger niet-actuele informatie gepresenteerd krijgt. Het bestuursorgaan dat uitvoering heeft gegeven aan de instructie dient de daarvoor benodigde informatie aan de LVBB aan te leveren.

Toekomstige functionaliteit

Het bevoegd gezag dat de in de instructie opgedragen bevoegdheid heeft uitgeoefend, dient te zorgen voor het aanleveren van de informatie die zorgt voor het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie. Het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie is nog niet uitgewerkt in STOP en de LVBB. Wanneer dat gereed is, wordt in dit toepassingsprofiel beschreven hoe dat moet. Daarbij zal ook rekening gehouden worden met het feit dat tegen een instructie beroep kan worden ingesteld en dat het moment waarop dat kan, afhangt van het type instructie.

2.4

Overgangsrecht en overgangsfase

De Invoeringswet Omgevingswet kent alleen overgangsrecht voor aanwijzingen die op grond van de Wet ruimtelijke ordening respectievelijk de Waterwet zijn gegeven: in bepaalde gevallen blijft het oude recht van toepassing en in andere gevallen wordt zo'n aanwijzing gelijkgesteld met een instructie op grond van de Omgevingswet. Er is geen sprake van een in de wet vastgelegde overgangsfase om te komen van proactieve aanwijzing naar instructie.

3   Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor   omgevingsdocumenten

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten beschreven. Deze uitgangspunten zijn mede gebruikt als bouwstenen voor de ontwikkeling van de TPOD's. Deze informatie is met name beschrijvend van aard en dient het doel achtergrond te bieden voor deel B, dat de modellering van de instructie beschrijft en voortbordurt op de uitgangspunten beschreven in dit hoofdstuk. Dit hoofdstuk beschrijft generiek de toegepaste principes in algemene bewoording. Het is mogelijk dat onderdelen van die teksten voor de instructie niet van toepassing zijn.

3.1   Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van   omgevingsdocumenten

Het proces van opstellen van omgevingsdocumenten en daarbij toepassen van de STOP/TPOD-Standaarden begint intern bij het bevoegd gezag. Waar dat relevant is voor het instrument kan een informeel deel volgen dat bestaat uit participatie en (voor)overleg. Deze informele fase is vormvrij. In het informele deel van het proces kan een informele versie van het omgevingsdocument gebruikt worden die aan de STOP/TPOD-Standaarden voldoet, maar dat is niet verplicht. Met de standaarden kan een conceptversie van omgevingsdocumenten gemaakt worden.

Bij het opstellen van het omgevingsdocument ten behoeve van het formele deel van het proces moet gebruik gemaakt worden van de standaarden STOP en TPOD. De standaarden ondersteunen ook dit opstelproces. Na het opstellen van het omgevingsdocument volgen voor die instrumenten waarvoor dat van toepassing is publicatie en kennisgeving van het ontwerp van het omgevingsdocument en later publicatie of bekendmaking van het besluit op overheid.nl.

Op overheid.nl worden alleen ontwerp- en vastgestelde besluiten gepubliceerd respectievelijk bekendgemaakt. Op dit moment is nog niet bekend of, en zo ja waar, zal worden voorzien in een landelijk beschikbare omgeving waarin ook informele versies van de omgevingsdocumenten beschikbaar gesteld en geraadpleegd kunnen worden.

3.2   Omgevingsdocumenten met en zonder regels

Er is onderscheid tussen omgevingsdocumenten die regels bevatten, zoals het omgevingsplan, en omgevingsdocumenten die geen regels bevatten, zoals de omgevingsvisie.

Omgevingsdocumenten die regels bevatten, zullen vanuit de gebruikerstoepassing van het DSO het meest bevestigd worden. Daarom worden aan die omgevingsdocumenten extra eisen gesteld ten behoeve van de bekendmaking en zijn er extra mogelijkheden aan toegevoegd voor bevestiging en raadpleging. Om deze reden besteden de standaarden bijzondere aandacht aan deze categorie als het gaat om tekststructuur, annotaties en weergave.

De omgevingsdocumenten zonder regels hebben een ander karakter. Ze hebben een vrijere opzet en kennen geen artikelsgewijze indeling. Hiervoor geldt dan ook een aantal eisen niet die wel voor de omgevingsdocumenten met regels gelden, zoals vaste tekststructuren. De specificaties voor de tekststructuur zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

3.3 Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde Regeling

Omgevingsdocumenten komen in principe tot stand door het nemen van een initieel besluit (het eerste besluit waarbij een volledig omgevingsdocument wordt vastgesteld). Daarna kunnen de omgevingsdocumenten door wijzigingsbesluiten gewijzigd worden. De LVBB zorgt er voor dat alle achtereenvolgens genomen wijzigingsbesluiten verwerkt worden tot een doorlopende versie van het omgevingsdocument: de geconsolideerde Regeling. In hoofdstuk 4 wordt dit nader beschreven. Zie voor het muteren door middel van wijzigingsbesluiten en het consolideren van die besluiten tot een (Toestand van) de Regeling ook paragraaf 7.4.

3.4 Annoteren

Onder annoteren verstaan we het toevoegen van gegevens aan (onderdelen van) besluiten en regelingen, gegevens die de besluiten en regelingen machineleesbaar maken. Dit zorgt ervoor dat het besluit of de regeling gestructureerd bevraagbaar is en dat locaties en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren helpt ook bij het verbinden van toepasbare regels, oftewel vragenbomen, aan regels met locaties. De gegevens die bij het annoteren worden toegevoegd worden niet in de voor de mens leesbare tekst weergegeven. Voor degene die dat wil zijn ze wel terug te vinden. Het annoteren van omgevingsdocumenten met IMOW-objecten is beschreven in hoofdstuk 6. Daar wordt ook van ieder IMOW-object aangegeven wat het doel is van die annotatie, met andere woorden: wat levert de extra inspanning van het annoteren op aan meerwaarde voor gebruiker en opsteller?

3.5 Waardelijsten

Een waardelijst is een collectie van waarden die gebruikt kunnen worden bij het annoteren. Bij diverse attributen van annotaties hoort een waardelijst met vooraf gedefinieerde waarden. Waardelijsten zijn er in twee vormen: limitatieve waardelijsten en uitbreidbare waardelijsten. In de toepassingsprofielen voor de omgevingsdocumenten bedoelen we daar het volgende mee:

- limitatieve waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden waaruit gekozen moet worden. Deze waardelijst wordt centraal beheerd en kan alleen beheermatig gewijzigd worden, aangezien een wijziging direct effect heeft op de werking en functionaliteiten van de applicaties van DSO-LV en LVBB;
- uitbreidbare waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden. Wanneer de gewenste waarde op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. Als de gewenste waarde niet op de waardelijst voorkomt, definieert het bevoegd gezag een eigen waarde.

In paragraaf 6.4 is per objecttype is aangegeven voor welke attributen een waardelijst geldt en of deze limitatief of uitbreidbaar is.

3.6 Presentatiemodel

De inhoud van een omgevingsdocument dient kenbaar te zijn. Daarom moet een omgevingsdocument niet alleen machineleesbaar worden aangeboden, maar is ook een voor de mens te interpreteren presentatie noodzakelijk. Uitgangspunt is dat de tekst, de

bijbehorende Locaties en de waarden die normen op de verschillende Locaties hebben zo overzichtelijk worden gepresenteerd dat de raadpleger ze kan interpreteren.

Het Presentatiemodel richt zich op de mensleesbare vorm van het presenteren. Onder presenteren verstaan we het weergeven en visualiseren van de inhoud van een besluit of regeling in een voorgedefinieerde vorm (gebruik van symbolen, kleur, lijndikte, arcering, karakterset) conform een afgesproken standaard. Het Presentatiemodel beschrijft daarbij de wijze van presenteren van tekst, locaties en waarden en het presenteren van wijzigingen in een wijzigingsbesluit.

De mensleesbare presentatie van tekst toont de hiërarchie van de structuurelementen van die tekst. De mensleesbare presentatie van Locaties maakt gebruik van de annotaties met IMOW-objecten, waardelijsten en symbolisatietabellen. Een symbolisatietabel bepaalt hoe Locaties en de bijbehorende annotaties op een kaartbeeld worden weergegeven. De tabel geeft de symbolisatie waarmee een annotatie wordt gepresenteerd. Hierbij wordt een waarde uit een limitatieve waardelijst aan de bijbehorende, afgesproken, symboolcode gekoppeld. Gebruik van de symbolisatietabel leidt tot een standaardweergave, ook wel geharmoniseerde weergave genoemd.

Naast de presentatie van tekst, Locaties en waarden legt het Presentatiemodel ook vast hoe wijzigingen in een wijzigingsbesluit worden gepresenteerd. In een wijzigingsbesluit moet in mensleesbare, inzichtelijke en begrijpelijke vorm getoond worden wat door het besluit verandert in de geconsolideerde Regeling; dit betreft zowel tekst, Locatie als waarden. Aangezien het Presentatiemodel slechts een zeer beperkte toepassing kent bij de instructie wordt het hier niet verder toegelicht.

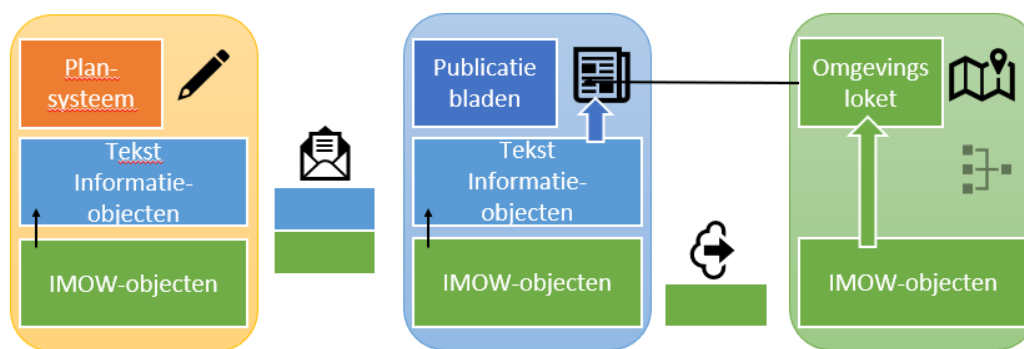
3.7 Metadata

Informatie en specificaties voor de metadata die moeten worden meegeleverd bij de aanlevering voor de bekendmaking c.q. publicatie van omgevingsdocumenten zijn te vinden in de STOP-documentatie.

3.8 Van plan tot publicatie

3.8.1 Het aanleverproces

Het bevoegd gezag levert via het digitale kanaal het digitale besluit aan via het bronhouderskoppelvlak. Het digitale besluit bestaat uit een generiek formeel deel met daarin de artikelen c.q. beleidstekst en informatieobjecten en een Omgevingswetdeel met specifieke objecten vanuit dit domein. In het geval van een wijzigingsbesluit levert het bevoegd gezag de consolidatie-instructies ten behoeve van het consolideren van het wijzigingsbesluit in de regeling. Beide delen vormen een gevalideerd consistent geheel. De LVBB verzorgt de publicatie van het formele deel van het besluit in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag op officiëlebekendmakingen.nl en consolideert het besluit in de regeling. De IMOW-objecten worden gedistribueerd naar DSO-LV ten behoeve van het Omgevingsloket.

Figuur 1 Aanleverproces

3.8.2 Raadplegen

3.8.2.1 Raadplegen in het officiële publicatieblad

Op officiële bekendmakingen.nl wordt het besluit formeel bekend gemaakt in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag. De authentieke tekst van het besluit wordt in PDF-formaat weergegeven en er is een zogeheten landingspagina voor de informatieobjecten. Tevens is er een web-versie van het besluit.

Daarnaast worden de consolidatie-instructies verwerkt in de geldende regeling van dat moment. Dit resulteert in een documentgerichte weergave van de regeling van waaruit de informatieobjecten kunnen worden benaderd. De informatieobjecten worden afzonderlijk getoond in een interactieve viewer en kunnen vanuit daar ook worden gedownload. Raadplegen is alleen mogelijk per omgevingsdocument of regeling en dus ook alleen van één bevoegd gezag. Er is geen integraal overzicht van alle regels voor de leefomgeving.

3.8.2.2 Raadplegen in DSO-LV

DSO-LV ontvangt de geconsolideerde regeling met de IMOW-objecten. In het Omgevingsloket zijn diverse functies beschikbaar voor de gebruiker. Het biedt de mogelijkheid tot het oriënteren op de integrale regels of het integrale beleid over de fysieke leefomgeving via de kaart. Met een klik op de kaart zijn de daar geldende regels en het geldende beleid te raadplegen. De locaties uit de diverse regelingen worden via een legenda gesymboliseerd op de kaart. De tekst en kaart geven ook selectiemogelijkheden, bijvoorbeeld het tonen van regeltekst en locaties voor een specifieke activiteit, het uitsluitend tonen van regels die voor iedereen gelden of het tonen van beleid over een specifiek beleidsaspect met de bijbehorende locaties. De getoonde tekst komt uit de geconsolideerde Regelingen vanuit de officiële publicatiebladen. Tot slot vormen de IMOW-objecten de basis voor de toepasbare regels (vragenbomen) in het Omgevingsloket, indien van toepassing. De locaties zijn gekoppeld aan de activiteiten in de vragenboom. De vragenbomen zelf worden via een apart kanaal aangeleverd.

B   Modellerings van de instructie

Dit deel beschrijft de modellerings van de instructie en voorziet in de vertaling van (een deel van) de kenmerken van de tabellen uit hoofdstuk 2 naar het model dat de kenmerken structureert en aan elkaar relateert. Het model legt uit hoe de instructie zodanig gestructureerd wordt, dat het machineleesbaar en op een gestandaardiseerde manier uitwisselbaar wordt.

Hoofdstuk 4 beschrijft besluit, besluitonderdelen en geldende en geconsolideerde Regeling van de instructie. In hoofdstuk 5 wordt het tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de instructie. Hoofdstuk 6 beschrijft het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW). IMOW en de toepassing daarvan vormen een domeinspecifieke toepassing van STOP. Om een omgevingsdocument op te stellen en juridisch juist te kunnen bekendmaken is het uiteraard ook nodig om te voldoen aan de specificaties van STOP. Hoe dat moet is beschreven in de STOP-standaard.

4 Besluit, besluitonderdelen en instructie

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de onderdelen waaruit het besluit waarbij een instructie of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat.

4.1 Besluit en besluitonderdelen

4.1.1 Toelichting

De instructie (of wijziging daarvan) bestaat uit twee onderdelen.

Deel één: vaststellingsdocumenten en motivering

Dit deel van het besluit bestaat uit de vaststellingsdocumenten en de motivering van de instructie of het eventuele besluit tot wijziging daarvan.

Dit deel begint met de vaststellingsdocumenten: de overwegingen van het bestuur die leiden tot het nemen van het besluit. Daarna volgt de motivering: de inhoudelijke onderbouwing van het besluit. In het geval van een wijzigingsbesluit wordt in dit deel onder andere beschreven op welke onderdelen de instructie wordt aangepast en waarom.

Indien gewenst kunnen bijlagen met onderzoeksgegevens en bescheiden bij dit eerste deel van het besluit gevoegd zijn.

Deel twee: instructie

Dit deel van het besluit is de instructie zelf. Hierin staat de opdracht aan het bestuursorgaan tot het uitoefenen van een taak of bevoegdheid en de daarbij behorende Locatie of Locaties. Indien nodig kunnen ook bij dit tweede deel bijlagen worden gevoegd.

In het geval van een wijzigingsbesluit wordt in dit deel concreet aangegeven op welke wijze de instructie wordt aangepast. Aangegeven wordt welke onderdelen aan het initiële besluit worden toegevoegd, geschrapt, gewijzigd of vervangen door andere. Bij een wijzigingsbesluit wordt dit deel weergegeven in 'renvooiweergave'; een weergave waarin met visuele middelen wordt duidelijk gemaakt wat wordt toegevoegd of geschrapt.

De besluitonderdelen zijn schematisch weer gegeven in Figuur 2.

Figuur 2 Schematische weergave besluitonderdelen

4.1.2 Norm

De instructie bestaat uit twee onderdelen, met de volgende inhoud:

- Deel een: vaststellingsdocumenten en motivering, verplicht onderdeel
- Deel twee: instructie, verplicht onderdeel

Aan ieder onderdeel kunnen bijlagen worden toegevoegd.

4.2 De actuele geldende versie van de instructie

De actuele juridisch geldende versie van een instructie bestaat uit het instructie-deel (oftewel het deel twee) van de instructie en de delen twee van eventueel daarop volgende besluiten tot wijziging van die instructie. Het deel met vaststellingsdocumenten en motivering en eventueel daarbij behorende bijlagen maken daar geen deel van uit. Deze onderdelen van het besluit zijn niet juridisch bindend. Wel kunnen deze delen uiteraard een rol spelen bij de interpretatie van de regels van de instructie.

4.3 De geconsolideerde Regeling van de instructie

Naast de verzameling van tweede delen van de instructie en (eventueel) daarop volgende besluiten tot wijziging die samen de juridisch geldende versie van de instructie vormen, is er ook een geconsolideerde Regeling van de instructie. Dit is een serviceproduct. Een (Toestand van een) geconsolideerde Regeling bevat de inhoud van een regeling zoals die geldt op een bepaald moment. De geconsolideerde Regeling wordt afgeleid uit het initiële besluit waarin steeds de (in werking getreden) wijzigingen uit de wijzigingsbesluiten zijn verwerkt tot een doorlopende versie van de instructie.

De geconsolideerde Regeling vormt de basis voor de weergave van de regeling op overheid.nl en van de instructie die in DSO-LV te raadplegen is. Wanneer bij het tweede deel bijlagen zijn bijgevoegd worden die in de geconsolideerde Regeling opgenomen; wijzigingen die door het besluit in bestaande bijlagen worden aangebracht (aanpassingen in bestaande bijlagen of het geheel vervangen of verwijderen van één of meer bijlagen) worden in de geconsolideerde Regeling verwerkt.

5 Toepassing van het STOP-tekstmodel op omgevingsdocumenten

In STOP is een volledige beschrijving van de STOP-tekstmodellen opgenomen. De STOP-tekstmodellen benoemen tekstobjecten en beschrijven de structuur waarin die tekstobjecten toegepast kunnen worden. De tekstmodellen gelden voor alle officiële overheidspublicaties. Specifieke typen publicaties hebben een specifiek profiel op het STOP-tekstmodel.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de STOP-tekstmodellen in zijn algemeenheid op omgevingsdocumenten en vervolgens specifiek op de instructie moeten worden toegepast.

5.1 Soorten tekststructuur

STOP onderscheidt voor inhoudelijke tekst twee soorten tekststructuren:

- Artikelstructuur: de tekststructuur van het lichaam⁴ van een regeling die is opgebouwd uit één of meer artikelen;
- Vrijetekststructuur: de tekststructuur die wordt gebruikt voor die onderdelen van regelingen die geen artikelen bevatten.

Er zijn omgevingsdocumenten waarvan het lichaam de Artikelstructuur heeft, zoals de omgevingsverordening, de waterschapsverordening en het omgevingsplan, en omgevingsdocumenten waarvan het lichaam geen artikelen bevat en dus de Vrijetekststructuur heeft, zoals de omgevingsvisie en de instructie. In het vervolg van dit toepassingsprofiel worden omgevingsdocumenten waarvan het lichaam artikelen bevat 'omgevingsdocumenten met Artikelstructuur' genoemd en worden omgevingsdocumenten waarvan het lichaam de Vrijetekststructuur heeft (oftewel geen artikelen bevat) 'omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur' genoemd.

In omgevingsdocumenten komt Vrijetekststructuur (zoals bedoeld in STOP) voor in alle onderdelen die geen Artikelstructuur kennen: nagenoeg alle delen van een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur en die delen van een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsdocument met Artikelstructuur die geen artikelen bevatten. Dit geldt ook voor bijlagen bij alle onderdelen, dus ook voor bijlagen bij het onderdeel dat de Artikelstructuur heeft.

De specificatie van de STOP-Artikelstructuur is alleen van toepassing op omgevingsdocumenten met Artikelstructuur, en dan alleen op die onderdelen die de regels oftewel de artikelen bevatten. De specificatie van de STOP-Vrijetekststructuur is van toepassing op alle omgevingsdocumenten, te weten op al die onderdelen die geen regels oftewel artikelen bevatten.

5.2 Specificatie van de Vrijetekststructuur

Zoals in paragraaf 5.1 is beschreven is de Vrijetekststructuur van STOP de tekststructuur die wordt gebruikt voor alle onderdelen van Regelingen die geen artikelen bevatten. Vrijetekststructuur komt in omgevingsdocumenten voor in alle onderdelen die geen Artikelstructuur kennen: alle delen van een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur en die delen van een besluit tot vaststelling of

wijziging van een omgevingsdocument met Artikelstructuur die geen artikelen bevatten. Dit geldt ook voor bijlagen bij alle onderdelen, dus ook voor bijlagen bij het onderdeel dat de Artikelstructuur heeft. De specificaties van de tekstelementen van de Vrijetekststructuur worden in de navolgende paragrafen beschreven.

Opgemerkt wordt dat aan DSO-LV alleen tekstonderdelen worden doorgeleverd die in de Regeling zijn opgenomen. DSO-LV kan dus ook alleen die onderdelen tonen. Bijlagen die onlosmakelijk onderdeel zijn van de instructie zelf moeten dus in de Regeling zelf worden opgenomen om in DSO-LV getoond en gebruikt te kunnen worden.

5.2.1 Toelichting

De tekststructuren van STOP kennen structuurelementen, elementen met inhoud en de inhoud zelf. Structuurelementen zijn die elementen die de tekst structureren maar zelf geen inhoud bevatten; in de Vrijetekststructuur zijn dat Divisie en DivisieTekst. Het element met inhoud is Inhoud. Voorbeelden van de inhoud zelf zijn Alinea, Tabel en Figuur. In de navolgende tekst gebruiken we 'tekstelement' als term voor de drie elementsoorten tezamen. Er gelden enige specificaties, die tot een minimum beperkt zijn opdat bestuursorganen flexibel zijn om deze onderdelen zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven. Daartoe kunnen Divisies hiërarchisch worden ingedeeld. Wel geldt daarbij de regel dat geen niveaus kunnen worden overgeslagen, bijvoorbeeld om een tekstgedeelte in de ene Divisie van het hoogste niveau op hetzelfde niveau te brengen als een tekstgedeelte van eenzelfde soort in een andere Divisie van het hoogste niveau, om die tekstgedeelten eenzelfde relatieve niveau te geven.

Opgemerkt wordt dat het in deze paragraaf gaat over het STOP-tekstmodel voor de Vrijetekststructuur en niet over IMOW-objecten die zijn bedoeld voor het deel van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur dat de daadwerkelijke inhoud van het omgevingsdocument bevat. Het STOP-tekstmodel kent het structuurelement Divisie. In IMOW komt Divisie voor als objecttype. Ze zijn niet hetzelfde. Het STOP-structuurelement Divisie wordt gebruikt voor alle onderdelen van besluiten en regelingen die geen artikelen bevatten. Dat is ruimer dan het IMOW-object Divisie, dat alleen kan voorkomen in het inhoudelijke deel van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur.

5.2.2 Norm

Voor de tekstelementen van de onderdelen van de instructie die de Vrijetekststructuur hebben, gelden de volgende specificaties:

- Er zijn drie tekstelementen beschikbaar: Divisie, DivisieTekst en Inhoud.
- Divisie en DivisieTekst zijn de structuurelementen die gebruikt worden voor de structurering van de tekstonderdelen met een Vrijetekststructuur. De opsteller kan desgewenst de tekst naar eigen inzicht hiërarchisch indelen in verschillende niveaus van Divisie. In de hiërarchische indeling van de Divisies kunnen geen niveaus worden overgeslagen. DivisieTekst is het structuurelement van het laagste hiërarchische niveau.
- Divisie bevat de volgende elementen:
  - Kop. Verplicht element. Komt 1 keer voor. Bevat ten minste één van de onderdelen Label, Nummer en Opschrift; ieder van deze onderdelen komt 0 of 1 keer voor.
  - InleidendeTekst: element dat inleidende tekst op de Divisie bevat. Optioneel element, komt 0 of 1 keer voor. Indien Inleidendetekst wordt gebruikt dient het vóór Inhoud voor te komen.
  - Gereserveerd: leeg element waarmee bij weergave op overheid.nl de tekst 'Gereserveerd' wordt gegenereerd. Optioneel element, komt 0 of 1 keer voor. Dit element maakt het mogelijk om alvast een structuur neer te zetten die is voorbereid op toekomstige aanvullingen; het bevoegd gezag kan het element niet zelf vullen met

- eigen tekst. Met latere wijzigingsbesluiten kan het element Gereserveerd worden vervangen door een structuurelement met daadwerkelijke inhoud.⁵
- Een verplichte keuze tussen:
    - Divisie (van een lageregelegen niveau)
    - DivisieTekst
  - DivisieTekst is het structuurelement van het laagste niveau. Het kan voorkomen onder een Divisie en rechtstreeks onder een van de elementen Bijlage, Motivering, Toelichting of Algemene Toelichting. Afhankelijk van die positie bevat DivisieTekst de volgende elementen:
    - DivisieTekst die voorkomt onder een Divisie:
      - Kop. Verplicht element. Komt 1 keer voor. Bevat ten minste één van de onderdelen Label, Nummer en Opschrift; ieder van deze onderdelen komt 0 of 1 keer voor.
      - Een keuze tussen:
        - Gereserveerd: leeg element waarmee bij weergave op overheid.nl de tekst 'Gereserveerd' wordt gegenereerd. Optioneel element, komt 0 of 1 keer voor. Dit element maakt het mogelijk om alvast een structuur neer te zetten die is voorbereid op toekomstige aanvullingen; het bevoegd gezag kan het element niet zelf vullen met eigen tekst. Met latere wijzigingsbesluiten kan het element Gereserveerd worden vervangen door een structuurelement met daadwerkelijke inhoud.⁶
        - Inhoud: element dat de inhoud van de (beleids)tekst bevat. Verplicht element. Komt 1 keer voor. Het element Inhoud kan alle tekstobjecten bevatten die STOP daarvoor kent.
    - DivisieTekst die voorkomt rechtstreeks onder een van de elementen Bijlage, Motivering, Toelichting of Algemene Toelichting:
      - Kop. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor. Bevat ten minste één van de onderdelen Label, Nummer en Opschrift; ieder van deze onderdelen komt 0 of 1 keer voor.
      - Een keuze tussen:
        - Gereserveerd: leeg element waarmee bij weergave op overheid.nl de tekst 'Gereserveerd' wordt gegenereerd. Optioneel element, komt 0 of 1 keer voor. Dit element maakt het mogelijk om alvast een structuur neer te zetten die is voorbereid op toekomstige aanvullingen; het bevoegd gezag kan het element niet zelf vullen met eigen tekst. Met latere wijzigingsbesluiten kan het element Gereserveerd worden vervangen door een structuurelement met daadwerkelijke inhoud.⁷
        - Inhoud: element dat de inhoud van de Bijlage, Motivering, Toelichting of Algemene Toelichting bevat. Verplicht element. Komt 1 keer voor. Het element Inhoud kan alle tekstobjecten bevatten die STOP daarvoor kent.

5.3 Standaardindeling instructie

Het enige voorschrift voor de indeling van de instructie is dat de instructie een bijlage met namen en identificatiecodes van de informatieobjecten moet bevatten.

⁵ Dit element is voor de volledigheid toegevoegd. Het ligt niet echt voor de hand dat het in een reactieve interventie gebruikt zal worden

⁶ Zie vorige noot

⁷ Zie vorige noot

5.4 Verwijzing

5.4.1 Toelichting

Een stuk tekst kan een verwijzing naar een ander tekstelement of ander document bevatten. Voorbeelden hiervan zijn:

- de verwijzing vanuit een begrip in een regel naar de begripsbepaling waarin dat begrip wordt gedefinieerd;
- de verwijzing vanuit een beleidsregel over de toepassing van een open norm naar de regel waarin de open norm is vastgelegd;
- de verwijzing vanuit een artikel naar de artikelsgewijze toelichting op dat artikel (en vice versa);
- de verwijzing vanuit een regel naar een wettelijke bepaling;
- de verwijzing vanuit een tekstelement in een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur naar een ander tekstelement in datzelfde of een ander omgevingsdocument of in een ander besluit of regeling.

Het gaat hier om een simpele verwijzing; de verhouding tussen het ene tekstelement en het andere tekstelement of document is niet gekwalificeerd. Met de hier beschreven verwijzing wordt ook uitdrukkelijk niet de verwijzing vanuit een Juridische regel, Divisie of Tekstdeel naar een Locatie of een IMOW-object bedoeld.

Het model maakt het mogelijk de hier bedoelde verwijzing te maken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de generieke XML-elementen IntRef (voor verwijzingen tussen tekstelementen binnen een omgevingsdocument) en ExtRef (voor verwijzingen vanuit een omgevingsdocument naar (tekstelementen in) andere documenten; dat kunnen omgevingsdocumenten maar ook andere typen documenten zijn). Een verwijzing kan gemaakt worden naar een tekstelement in de instructie zelf, maar ook naar (een tekstelement in) een ander document.

Bij een verwijzing naar een ander document is aandacht nodig voor de formulering van de verwijzing. Wanneer een algemene verwijzing naar het andere document wordt gemaakt, dus zonder te verwijzen naar een specifieke versie daarvan, zou een wijziging in het andere document onbedoeld kunnen leiden tot wijziging van de instructie zonder dat daar een besluit van het bevoegd gezag aan ten grondslag ligt. Zo'n algemene verwijzing zonder specifieke versie noemen we een dynamische verwijzing. Wanneer het ongewenst is dat een wijziging in het andere document doorwerkt in de instructie kan een statische verwijzing worden gemaakt. Er wordt dan expliciet verwezen naar een specifieke versie van dat andere document.

Toekomstige functionaliteit

De hier beschreven verwijzing is een heel simpele verwijzing. Het is wenselijk dat er een verwijzingsmogelijk komt waarmee veel specifieker naar een onderdeel van een tekst verwezen kan worden. Een voorbeeld is het exact verwijzen van een onderdeel van een artikelsgewijze toelichting naar het artikel waarop de artikelsgewijze toelichting wordt gegeven. Daarmee kan dan ook DSO-LV de tekst waarnaar wordt verwezen eenvoudig bij het tekstobject tonen. Dit wordt nog technisch uitgewerkt en vervolgens beschreven in een volgende versie van dit toepassingsprofiel.

5.4.2

Norm

Voor het maken van de verwijzing wordt gebruik gemaakt van de generieke XML-elementen IntRef (voor de verwijzing naar een ander tekstelement in hetzelfde document) en ExtRef (voor de verwijzing naar (tekstelementen in) een ander document).

6 Het Informatiemodel Omgevingswet

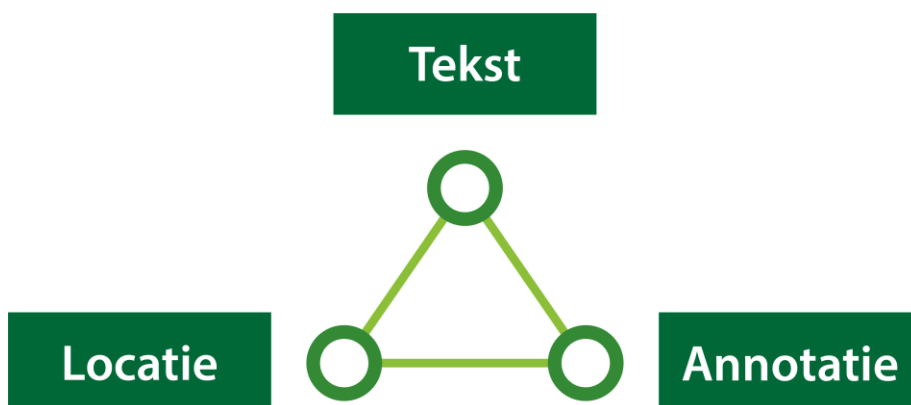
6.1 Inleiding

IMOW beschrijft vanuit informatiekundig én domeininhoudelijk perspectief de aspecten die van belang zijn voor het annoteren bij het opstellen van omgevingsdocumenten en ten behoeve van de informatieverschaffing in DSO-LV.

In dit hoofdstuk wordt de toepassing van IMOW voor de instructie toegelicht. Paragraaf 6.2 beschrijft de drie hoofdcomponenten van IMOW: tekst, locatie en annotatie. Paragraaf 6.3 bevat het IMOW-UML-klassediagram voor de instructie met een korte toelichting op het diagram. Paragraaf 6.4 beschrijft, na een introductie over de bedoeling van het annoteren met IMOW, in detail de IMOW-objecten en hun attributen en de toepassing van het annoteren met die objecten op de instructie. In de laatste drie paragrafen van dit hoofdstuk worden het niveau van annoteren, het werken met standaardfrases en de verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status beschreven.

Daar waar in dit hoofdstuk de naam van een IMOW-object gebruikt wordt, wordt die naam met een hoofdletter geschreven. De namen van attributen van objecten worden cursief gedrukt.

6.2 De drie hoofdcomponenten van IMOW: tekst, locatie en annotatie

Figuur 3 De hoofdcomponenten van IMOW

Bovenstaande figuur toont de drie hoofdcomponenten van IMOW in hun samenhang. IMOW is een model waarmee van tekst kan worden vastgelegd op welke locatie deze geldig is en aan tekst en locatie met behulp van annotaties gegevens kunnen worden toegevoegd. Die gegevens maken tekst en locatie machineleesbaar waardoor ze bekendgemaakt kunnen worden, betekenisvol in een viewer weergegeven kunnen worden en waardoor onderdelen geselecteerd en bevraagd kunnen worden. Het vervolg van deze paragraaf beschrijft deze drie componenten in grote lijnen. In paragraaf 6.4 worden ze in detail beschreven.

6.2.2 Tekst

Zoals in hoofdstuk 5 al is beschreven kent STOP twee soorten tekststructuur: Artikelstructuur en Vrijetekststructuur. In het STOP-tekstmodel is Artikelstructuur de tekststructuur voor het lichaam van een regeling die is opgebouwd uit één of meer artikelen

en is Vrijetekststructuur de tekststructuur die wordt gebruikt voor die onderdelen van regelingen die geen artikelen bevatten.

IMOW maakt eveneens onderscheid tussen de Artikelstructuur en de Vrijetekststructuur. Het verschil met STOP is dat IMOW alleen wordt toegepast op het lichaam van omgevingsdocumenten, oftewel de delen 2 van besluiten tot vaststelling of wijziging van omgevingsdocumenten. IMOW wordt dus niet toegepast op de overige onderdelen, zoals vaststellingsdocumenten, motivering, artikelsgewijze toelichting en bijlagen. Twee voorbeelden: IMOW ziet wel op de regels van de omgevingsverordening maar niet op de motivering die onderdeel vormt van het besluit, wel op de beleidsteksten in de omgevingsvisie maar niet op een eventuele bijbehorende zienswijzennota of participatieverslag.

Voor tekst met Artikelstructuur onderscheidt IMOW de objecten Regeltekst en Juridische regel, voor het lichaam van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur heeft IMOW de objecten Divisie en Tekstdeel.

Voor het onderdeel van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur dat de daadwerkelijke inhoud van het omgevingsdocument bevat, onderscheidt IMOW de objecttypen Divisie en Tekstdeel. Divisie is de kleinste zelfstandige eenheid van tekst. Tekstdeel is een abstract concept waarmee een deel van een tekst wordt beschreven. Tekstdeel wordt gebruikt om aan verschillende onderdelen van een Divisie Locaties en annotaties met domeinspecifieke IMOW-objecten te kunnen koppelen. Een Divisie bevat altijd ten minste één Tekstdeel; wanneer dat gewenst is kan een Divisie meerdere Tekstdelen bevatten.

Let op dat het STOP-tekstmodel het structuurelement Divisie kent en IMOW het objecttype Divisie. Ze zijn niet hetzelfde. Het STOP-structuurelement Divisie wordt gebruikt voor alle onderdelen van besluiten en regelingen die geen artikelen bevatten. Dat is ruimer dan het IMOW-object Divisie, dat alleen kan voorkomen in het inhoudelijke deel van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur.

6.2.3 Locatie

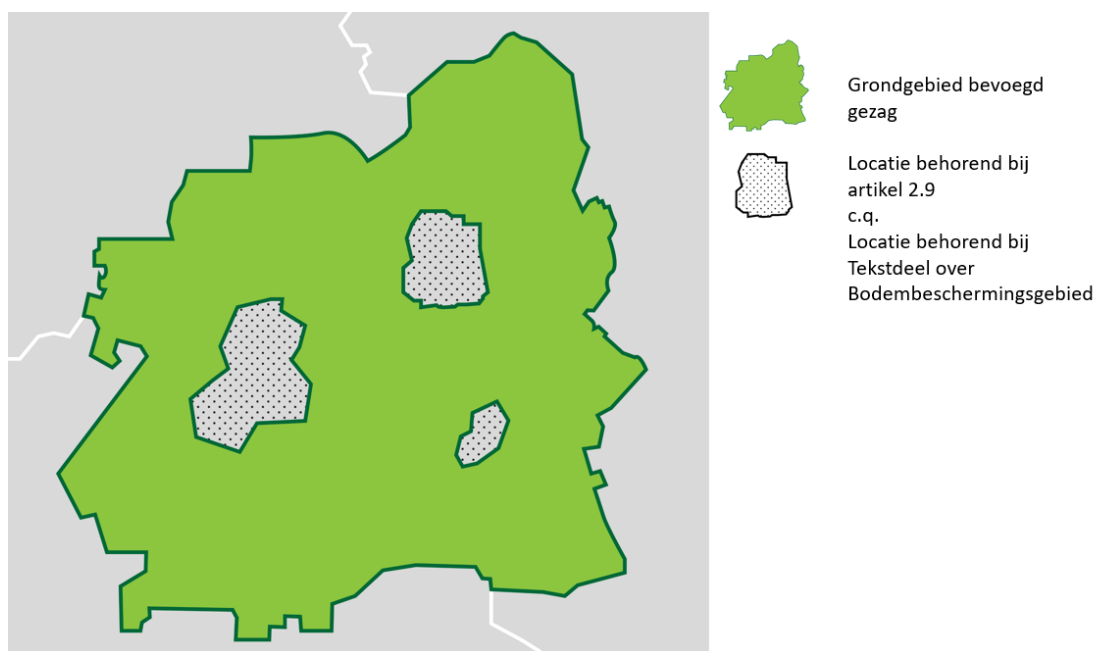
6.2.3.1 *Werkingsgebied en Locatie*

In de toelichtingen op Omgevingswet en Omgevingsbesluit wordt de term werkingsgebied gebruikt voor het gebied waar een regel zijn werking heeft. IMOW maakt ook gebruik van de term werkingsgebied. In de praktijk bestaat het werkingsgebied van een Regeltekst niet altijd uit één aaneengesloten gebied, maar vaak uit meerdere gebieden en soms ook uit punten of lijnen. IMOW gebruikt voor de afzonderlijke onderdelen van het werkingsgebied van een Regeltekst het object Locatie, dat de coördinaten bevat die het gebied begrenzen. Het werkingsgebied van de Regeltekst bestaat dus uit de optelling van alle Locaties van de Juridische regels die samen de Regeltekst vormen. Uit het juridisch systeem volgt dat van iedere Regeltekst duidelijk moet zijn waar deze geldt. Iedere Regeltekst heeft daarom verplicht een werkingsgebied en dus ook één of meer Locaties.

IMOW kent het werkingsgebied in de vorm van de relatie tussen de Regeltekst en de Locatie(s) van die Regeltekst, of, als de Regeltekst uit meerdere Juridische regels bestaat, alle Locaties van de Juridische regels in de Regeltekst. IMOW noemt de relatie tussen Regeltekst en Locatie(s) werkingsgebied. Deze relatie wordt door LVBB en in DSO-LV afgeleid, het bevoegd gezag hoeft geen afzonderlijke geometrie voor het werkingsgebied aan te leveren.

Locatie komt ook voor in het lichaam van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur. Het wordt gebruikt om het gebied vast te leggen waarover een Tekstdeel gaat. Net als bij de Regeltekst wordt de optelling van alle Locaties van de Tekstdelen die samen de Divisie vormen werkingsgebied genoemd. Ook hier geldt dat de relatie door LVBB en in DSO-LV wordt afgeleid en het bevoegd gezag geen afzonderlijke geometrie voor het werkingsgebied hoeft aan te leveren.

Figuur 4 laat een voorbeeld zien: een artikel uit een omgevingsdocument met Artikelstructuur respectievelijk een Tekstdeel uit een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur heeft drie Locaties die samen het werkingsgebied van dat artikel vormen.

Figuur 4 Drie Locaties die samen een werkingsgebied vormen

Ook uit de tekst van Juridische regel of Tekstdeel moet duidelijk blijken welke Locatie er bij hoort. Daarom wordt in de tekst een tekstuele verwijzing opgenomen naar de Locatie. Dit is een mensleesbare term of frase waarmee de Locatie wordt aangeduid, waaruit een lezer kan begrijpen waar de Locatie betrekking op heeft. In het object Locatie wordt de tekstuele verwijzing in de vorm van noemer vastgelegd.

Met het IMOW-objecttype Locatie wordt de begrenzing vastgelegd van het gebied waarover een Juridische regel of een Tekstdeel gaat. Het kan wenselijk zijn om in een Juridische regel of een Tekstdeel een onderdeel van zo'n gebied in woorden te beschrijven, bijvoorbeeld met een geografische of vergelijkbare term (in het Stadspark, op de Veluwe, in ieder hoekpand), zonder de begrenzing van zo'n gebied of gebieden vast te leggen. LVBB en DSO-LV kunnen de ligging van zo'n in woorden beschreven gebied niet afleiden en ook niet tonen. Zij weten immers niet waar het Stadspark is of waar de hoekpanden zijn. Bij zo'n Juridische regel of Tekstdeel worden in zo'n geval de Locaties getoond die het werkingsgebied vormen van de Regeltekst of de Divisie waarin die Juridische regel of dat Tekstdeel voorkomt. Het wordt dan aan de lezer overgelaten om te interpreteren waar de regel wel en niet werking heeft.

In IMOW wordt Locatie niet alleen gekoppeld aan de Juridische regel of het Tekstdeel, maar ook aan de domeinspecifieke objecttypen Activiteit (via ActiviteitLocatieaanduiding), Omgevingswaarde, Omgevingsnorm en de verschillende typen Gebiedsaanwijzing. Met Locatie wordt vastgelegd waar de domeinspecifieke objecttypen van toepassing zijn. Locatie en de toepassing ervan worden in detail beschreven in paragraaf 6.4.4.

6.2.3.2 *Vastlegging van Locatie met geografisch informatieobject*

In besluiten en regelingen kan informatie worden vastgelegd die niet op een begrijpelijke manier in tekst te beschrijven is. De geometrische begrenzing van Locatie is daar een voorbeeld van; gedacht kan ook worden aan een geluidsfragment. STOP gebruikt het informatieobject als bedoeld in Aanwijzing 3.50 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (waarin de voorwaarden staan waar verwijzingen naar informatie op internet aan moeten voldoen) om dergelijke informatie op een juridisch juiste manier vast te leggen en er vanuit de tekst van een besluit naar te verwijzen. Een informatieobject dat de geometrische begrenzing van een of meer Locaties vastlegt wordt een geografisch informatieobject genoemd. Een informatieobject is een op zichzelf staand object voor het opslaan en via internet ontsluiten van de niet op een begrijpelijke manier in tekst te beschrijven informatie.

In de tekst moet met een tekstuele aanduiding worden verwezen naar het geografisch informatieobject. Daardoor wordt de inhoud ervan onderdeel van besluit en regeling. Voor die tekstuele aanduiding wordt de naam van het geografisch informatieobject c.q. de noemer van de Locatie gebruikt. Met deze tekstuele aanduiding van geografisch informatieobject en Locatie kan een lezer begrijpen op welke locatie de tekst betrekking heeft. De systematiek waarmee informatieobjecten machineleesbaar worden vastgelegd en de manier waarop in besluit en regeling naar het informatieobject wordt verwezen zorgen er voor dat:

- de informatie permanent via de verwijzing is terug te vinden;
- de informatie met algemeen beschikbare software op een voor de mens begrijpelijke manier gepresenteerd kan worden;
- de onveranderlijkheid van het informatieobject voldoende is gewaarborgd.

STOP bevat de eisen waaraan een geografisch informatieobject moet voldoen. Deze eisen zorgen voor de borging van de juridische bestendigheid van de geografische informatieobjecten.

Het informatieobject is geen onderdeel of bijlage bij de tekst van het besluit, maar is een zelfstandige entiteit. Het wordt tegelijk met het besluit in het publicatieblad van het betreffende bevoegd gezag op officielebekendmakingen.nl gepubliceerd. Door in de tekst van het besluit naar het informatieobject te verwijzen krijgt het informatieobject juridische status.

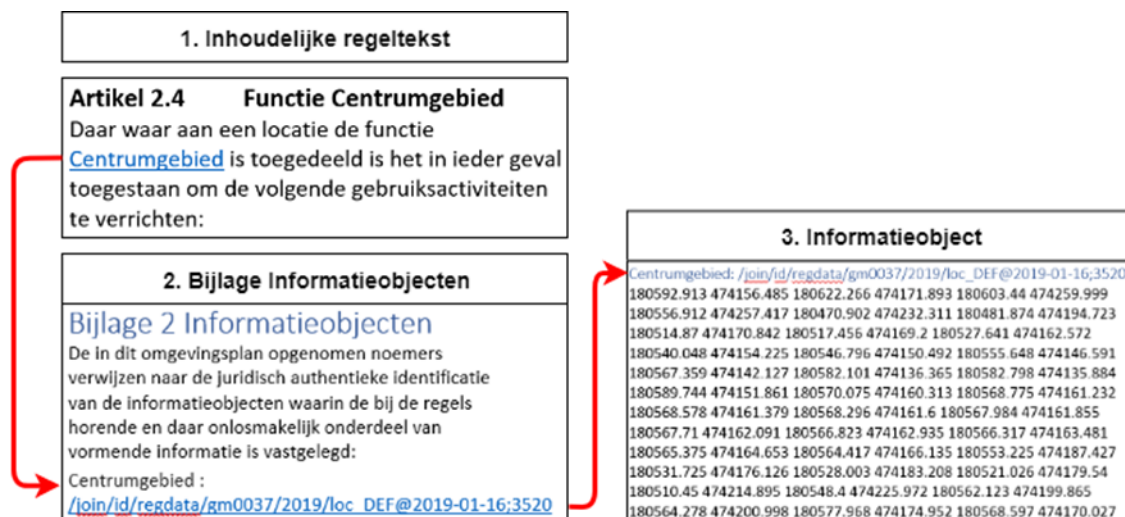
Voor de bekendmaking van omgevingsdocumenten is het verplicht om de Locatie of Locaties die het werkingsgebied van Juridische regel of Tekstdeel vormen, vast te leggen in een geografisch informatieobject. Het in de tekst van omgevingsdocumenten juridisch juist verwijzen naar het geografisch informatieobject gebeurt als volgt:

- In de tekst van de Juridische regel wordt de tekstuele aanduiding van Locatie en geografisch informatieobject opgenomen.
- De Locatie wordt vastgelegd in een geografisch informatieobject.
- In het Locatie-object wordt de tekstuele aanduiding opgenomen in de vorm van de noemer.
- In de besluitbijlage Informatieobjecten worden naam en identificatiecode van het geografisch informatieobject opgenomen op een manier vergelijkbaar met een begrip en

zijn definitie: bij wijze van definitie komt achter de naam de volledige identificatie van het geografisch informatieobject.

Het is praktisch wanneer de tekstuele aanduiding in de Juridische regel of het Tekstdeel wordt vormgegeven als link naar de betreffende naam in de bijlage met geografische informatieobjecten.

Figuur 5 laat een voorbeeld van deze verwijzing zien in een Juridische regel; Figuur 6 laat een voorbeeld zien van deze verwijzing in een Tekstdeel:

Figuur 5 Tekstuele aanduiding en informatieobject in omgevingsdocument met Artikelstructuur

Figuur 6 Tekstuele aanduiding en informatieobject in omgevingsdocument met Vrijetekststructuur

Een geografisch informatieobject kan door meerdere regelingen en/of besluiten worden gebruikt. In het besluit wordt immers verwezen naar (de identificatie van) het geografisch informatieobject. Dat maakt het ook mogelijk om te verwijzen naar een geografisch informatieobject van het eigen bevoegd gezag dat voor een ander instrument is gecreëerd of naar een geografisch informatieobject van een ander bevoegd gezag. Voorwaarde is uiteraard dat het geografisch informatieobject voldoet aan de in STOP vastgelegde eisen aan een geografisch informatieobject.

De verwijzing naar een geografisch informatieobject kan statisch of dynamisch zijn. Bij een statische verwijzing wordt verwezen naar een specifieke versie van het geografisch informatieobject. Bij een dynamische verwijzing wordt versie-onafhankelijk verwezen naar een geografisch informatieobject. Wanneer dynamisch wordt verwezen naar een geografisch informatieobject van een ander bevoegd gezag is het mogelijk dat de Locatie van een regel wijzigt zonder dat het verwijzende bevoegde gezag daarover een besluit heeft genomen. Bij de keuze tussen dynamisch en statisch verwijzen naar een geografisch informatieobject dienen deze gevolgen afgewogen te worden.

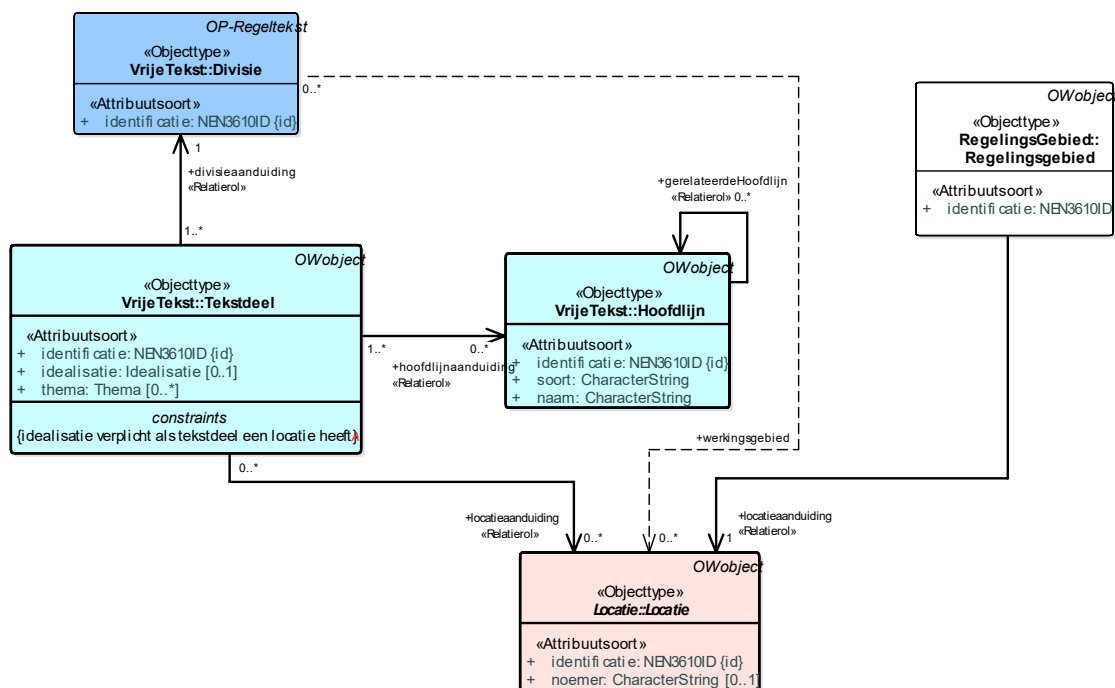
6.2.4 Annotatie

De STOP/TPOD-standaarden maken het voor bevoegde gezagen mogelijk om zich te beperken tot het verbinden van Juridische regels of Tekstdelen met Locaties. Een computer weet dan dat beide bij elkaar horen maar kan geen verdere betekenis aan die relatie geven en kan de Locaties ook niet op een voor de mens betekenisvolle manier op een kaart weergeven.

Dat kan wel met het in paragraaf 3.4 al kort beschreven mechanisme annoteren: het toevoegen van gegevens aan besluiten en regelingen of onderdelen daarvan die de besluiten en regelingen machineleesbaar maken. Annoteren zorgt er voor dat het besluit of de regeling gestructureerd bevraagbaar is en dat Locaties en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren kan ook helpen bij het verbinden van toepasbare regels, oftewel vragenbomen, aan regels en Locaties. In de volgende paragrafen wordt het annoteren van omgevingsdocumenten met IMOW-objecten toegelicht. Daarnaast gelden specificaties vanuit STOP. Die worden in de STOP-documentatie beschreven.

6.3 Het IMOW-UML-diagram voor de instructie

Figuur 7 toont het volledige IMOW-diagram in UML voor de instructie.

Figuur 7 UML-lassediagram van IMOW toegepast op de instructie

In het diagram zijn in blauw de tekstobjecten weergegeven. Tekstdeel, waarmee Divisie uit STOP aan IMOW gekoppeld kan worden, staat daarin centraal. In roze is Locatie met zijn verschijningsvormen weergegeven. Deze hoofdcomponenten van IMOW zijn in paragraaf 6.2 al beschreven. In het model is aangegeven welke waardelijsten van toepassing zijn. In paragraaf 6.4 worden de objecten in detail beschreven.

De tekst van de instructie kan worden geannoteerd met de IMOW-objecttypen Divisie (zie paragraaf 6.4.1) en Tekstdeel (zie paragraaf 6.4.2). De instructie kan één opdracht over één of meer locaties geven. De instructie kan dan worden ondergebracht in één Tekstdeel dat met één of meer Locaties (zie paragraaf 6.4.4) is verbonden. Het is ook mogelijk dat in de instructie verschillende opdrachten over één locatie worden gegeven. In dat geval kan iedere opdracht in een afzonderlijk Tekstdeel worden opgenomen, waarbij alle Tekstdelen verwijzen naar dezelfde Locatie. Een derde variant is dat in de instructie over verschillende locaties verschillende opdrachten worden gegeven. Technisch kan dat in de instructie worden vormgegeven door de tekst van de instructie in verschillende Tekstdelen te verdelen en ieder Tekstdeel met een eigen Locatie te verbinden. Op deze manier is steeds duidelijk welk Tekstdeel bij welke Locatie hoort. Hoewel het niet heel erg voor de hand ligt, is het wel mogelijk om van één of meer Tekstdelen met het objecttype Hoofddlijn aan te geven wat daarvan de hoofddlijn is (zie voor een toelichting paragraaf 6.4.3). Anders dan de meeste andere omgevingsdocumenten kan de instructie niet geannoteerd worden met de domeinspecifieke IMOW-objecten, oftewel met Activiteit, Omgevingswaarde, Omgevingsnorm en de verschillende typen Gebiedsaanwijzing.

Het volledige gebied waar de instructie over gaat moet worden vastgelegd met het objecttype Regelingsgebied dat in paragraaf 6.4.6 wordt beschreven. Het objecttype Regelingsgebied krijgt per type omgevingsdocument een standaardweergave. Dit zorgt er voor dat het gebied waarover de instructie gaat, op een visueel onderscheidende manier wordt weergegeven in de viewer van DSO-LV.

6.4 Annoteren met IMOW-objecten: objecten en attributen

Deze paragraaf beschrijft hoe het annoteren met IMOW-objecten in zijn werk gaat. Alvorens daar gedetailleerd op in te gaan, wordt begonnen met een beschrijving van hoe het annoteren met IMOW-objecten vanuit de standaard is bedoeld. De objecten, de bijbehorende attributen en waardelijsten worden gedetailleerd toegelicht.

Ieder onderdeel wordt volgens een vast stramien beschreven. Het begint met een toelichting op de toepassing: waarvoor en wanneer wordt het object of attribuut in de praktijk gebruikt. Daarna volgt een definitie van het object, om precies aan te geven waar het over gaat. In de volgende subparagraaf wordt aangegeven wat het doel van het objecttype is, met andere woorden: wat is het resultaat, wat levert de extra inspanning van het annoteren met dit object op? Vervolgens wordt de norm gesteld. Deze subparagraaf begint steeds met een uitsnede van het IMOW-diagram met daarin die objecten en relaties die relevant zijn. De norm somt de attributen op die horen bij dit IMOW-object, waarbij wordt aangegeven of het attribuut verplicht of optioneel is, hoe vaak het attribuut kan of moet voorkomen, of er een waardelijst voor het attribuut bestaat en of er constraints, oftewel voorwaarden voor de toepassing, gelden. De daaropvolgende subparagraaf geeft een toelichting op de attributen, de waardelijsten en de eventuele constraints die samen de norm vormen.

6.4.1 Objecttype Divisie

6.4.1.1 Toelichting op de toepassing

In het STOP-tekstmodel is Divisie het structurerende hiërarchische element in alle teksten en tekstonderdelen die een Vrijetekststructuur hebben, oftewel geen artikelen bevatten. Divisie is in STOP een structuurelement: het structureert de tekst maar bevat zelf geen inhoud.

In IMOW komt het objecttype Divisie alleen voor in het onderdeel van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur dat de daadwerkelijke inhoud van het omgevingsdocument bevat. Divisie is in IMOW de kleinste eenheid van ordening en informatie in het inhoudelijke deel van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur. Divisie kan een verzameling van (lagergelegen) Divisie- en/of Tekstdeel-objecten bevatten. Om de hierin beschreven informatie volledig en in de juiste volgorde te ontsluiten wordt een verwijzing opgenomen tussen de tekst, de Locaties en de domeinspecifieke annotaties.

6.4.1.2 Definitie

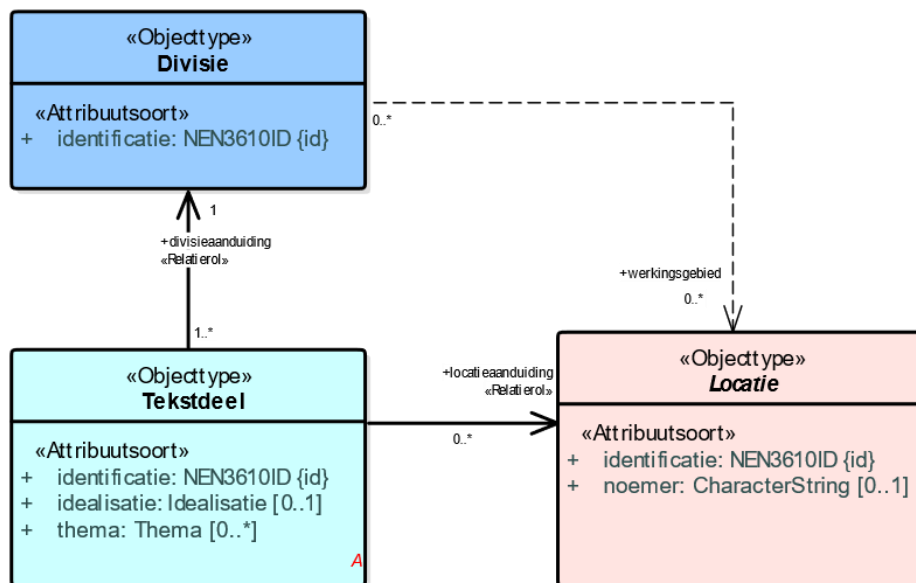
Het IMOW-objecttype Divisie is de kleinste zelfstandige eenheid van (een of meer) bij elkaar horende beleidsteksten waarnaar kan worden verwezen in (het lichaam van) omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur.

6.4.1.3 Doel

Doel van het objecttype Divisie is het leggen van de verbinding tussen het Tekstdeel uit het OW-domein en de Divisie uit STOP.

6.4.1.4 Norm

Figuur 8 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Divisie

Divisie kent het volgende attribuut:

identificatie: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

Divisie kent geen waardelijsten en geen constraints.

6.4.1.5 Toelichting op de norm

Het attribuut *identificatie* behoeft geen toelichting.

In de uitsnede van het diagram is ook het attribuut *werkingsgebied* te zien. Dit attribuut is de verwijzing van een specifieke Divisie naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s). De relatie is in een onderbroken lijn weergegeven omdat het een conceptuele relatie is. De relatie is impliciet inbegrepen in de relatie tussen Divisie, Tekstdeel en Locatie en geeft aan wat het werkingsgebied van de Divisie is: het gebied waar het Tekstdeel zijn werking heeft. De *relatie* wordt afgeleid door LVBB en in DSO-LV waarbij de som van de locaties van de onderliggende Tekstdelen wordt gebruikt. Het is dus niet zo dat het bevoegd gezag ook nog een afzonderlijke geometrie voor het werkingsgebied moet aanleveren.

6.4.2 Objecttype Tekstdeel

6.4.2.1 Toelichting op de toepassing

Tekstdeel is een conceptuele constructie, die in IMOW wordt gebruikt om onderdelen van een Divisie in het lichaam van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur een eigen Locatie te kunnen geven. Ook maakt Tekstdeel het mogelijk om verschillende onderdelen van een Divisie een eigen thema te geven en/of te annoteren met verschillende domeinspecifieke annotaties van het objecttype Gebiedsaanwijzing. Tekstdeel is altijd onderdeel van een Divisie en een Divisie kan meerdere Tekstdelen bevatten. Voor Tekstdeel geldt, net als voor Divisie, dat het alleen gebruikt kan worden in het lichaam van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur.

6.4.2.2 Definitie

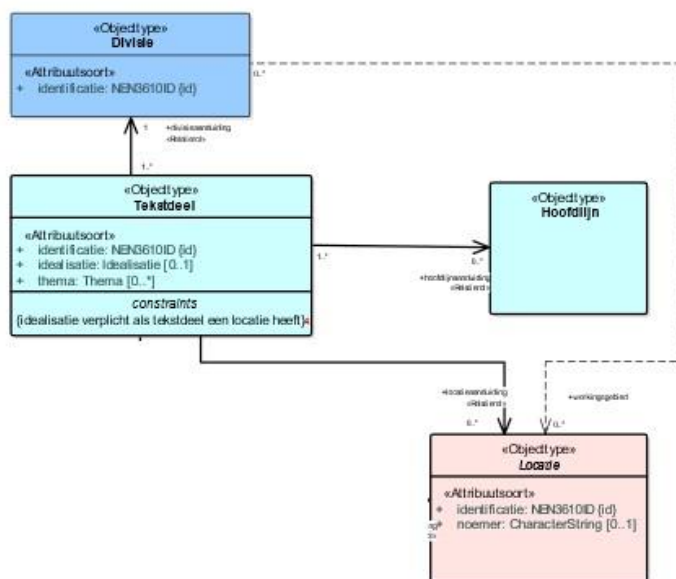
Tekstdeel is het objecttype, te gebruiken in (het lichaam van) omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur, dat de relatie vormt tussen een beleids- of realisatietekst en de daarmee samenhangende annotaties.

6.4.2.3 Doel

Doel van het objecttype Tekstdeel is:

- het kunnen verbinden van verschillende onderdelen van een Divisie met eigen Locaties;
- het kunnen annoteren van verschillende onderdelen van een Divisie met thema, met Hoofdlijn en de verschillende typen Gebiedsaanwijzing;
- het kunnen leggen van de relaties tussen de domeinspecifieke annotaties, waardoor het Tekstdeel als geheel machineleesbaar wordt;
- het, door middel van het attribuut *thema*, in samenhang kunnen tonen van verschillende Tekstdelen;
- het kunnen leggen van verbindingen tussen onderdelen van verschillende omgevingsdocumenten, bijvoorbeeld een omgevingsvisie en een omgevingsverordening, die met hetzelfde thema zijn geannoteerd.

6.4.2.4 Norm

Figuur 9 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Tekstdeel bij instructie

Tekstdeel kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *idealisatie*: attribuut dat vastlegt op welke manier de begrenzing van Locatie voor dit Tekstdeel geïnterpreteerd moet worden en door het bevoegd gezag bedoeld is. Te kiezen uit de limitatieve waardelijst 'Idealisatie'. Onder voorwaarde verplicht attribuut: alleen te gebruiken wanneer Tekstdeel Locatie of Locaties heeft; dan verplicht. Komt dan 1 keer voor.
- *thema*: de naam van het thema van het Tekstdeel. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van het thema, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de uitbreidbare

waardelijst 'Thema'. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst. Een voorbeeld van de toepassing van *thema*: In een instructie die een gemeente de opdracht geeft om aan een bepaald gebied de functieaanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht te geven kan aan het betreffende Tekstdeel het thema 'cultureel erfgoed en landschap - beschermd stads- en dorpsgezicht' worden toegevoegd.

- *divisieaanduiding*: de verwijzing van een specifiek Tekstdeel naar de Divisie waar het Tekstdeel onderdeel van is. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *hoofdlijnaanduiding*: de verwijzing van een specifiek Tekstdeel naar (de identificatie van) de bijbehorende Hoofdlijn(en). Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een specifiek Tekstdeel naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat een of meer specifieke Locatie(s) aanduidt waar dit Tekstdeel van toepassing is. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.

Tekstdeel kent de volgende constraint:

- idealisatie verplicht als Tekstdeel een Locatie heeft

6.4.2.5 Toelichting op de norm

Attributen

- *idealisatie*: attribuut dat aangeeft op welke manier de begrenzing van Locatie voor een Tekstdeel door het bevoegd gezag bedoeld is: is het een exacte of een indicatieve afbakening? Het attribuut *idealisatie* is in IMOW gepositioneerd als attribuut van Tekstdeel. Dat lijkt misschien vreemd omdat het informatie geeft over de gewenste interpretatie van Locatie. Toch hoort idealisatie bij Tekstdeel omdat het vertelt hoe de Locatie voor dít Tekstdeel geïnterpreteerd moet worden. Op deze manier is het mogelijk om dezelfde Locatie ook voor een ander Tekstdeel te (her)gebruiken en voor dat Tekstdeel een andere idealisatie te geven. De waardelijst 'Idealisatie' kent twee waarden: exact en indicatief. Hiermee kan worden aangegeven of de begrenzing van Locatie voor dit Tekstdeel exact of indicatief bedoeld is. Wanneer wordt gekozen voor de waarde indicatief geeft dat alleen aan dat de begrenzing indicatief bedoeld is. Met idealisatie wordt niet vastgelegd met welke marge de indicatieve begrenzing bedoeld is. Bij Tekstdeel is het attribuut *idealisatie* alleen verplicht wanneer het Tekstdeel een Locatie heeft. Zie verder de constraint die hierna wordt besproken.
- *thema*: attribuut dat kernachtig de grondgedachte van het Tekstdeel weergeeft. Vaak aanduiding van het sectorale aspect waar het Tekstdeel over gaat. Het bevoegd gezag kan zelf een naam voor *thema* kiezen. Per Tekstdeel kunnen net zoveel thema's worden toegevoegd als gewenst is. Om harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten te bevorderen is er een uitbreidbare waardelijst voor *thema*. *thema* is een attribuut en geen object. Het kent daardoor geen eigen weergave. Met het attribuut *thema* kan het thema van een Tekstdeel worden aangegeven. *thema* kan bijvoorbeeld worden gebruikt om alle Tekstdelen over een bepaald thema in eenzelfde omgevingsdocument te selecteren, of om van verschillende omgevingsdocumenten de Tekstdelen en/of Juridische regels met hetzelfde thema te selecteren. Afhankelijk van de functionaliteit die een viewer biedt is het vervolgens ook mogelijk om de Locaties van alle Tekstdelen en/of Juridische regels op een kaartbeeld weer te geven.
- *divisieaanduiding*: attribuut voor de verwijzing van een Tekstdeel naar de identificatie van de Divisie waarin het Tekstdeel voorkomt.
- *hoofdlijnaanduiding*: attribuut dat de verwijzing bevat van Tekstdeel naar de identificatie(s) van het daarbij behorende object Hoofdlijn. Het object Hoofdlijn wordt

beschreven in paragraaf 6.4.3. Dit attribuut geeft aan dat het Tekstdeel hoort bij een bepaalde Hoofdlijn.

- *locatieaanduiding*: attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de Locatie(s) die bij het Tekstdeel horen én aangeeft wat de betekenis van die Locatie(s) is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Tekstdeel. Wanneer bij een Tekstdeel Locatie wordt gebruikt legt dit attribuut dus vast dat deze Locatie(s) de locatie(s) is (zijn) waar dit Tekstdeel van toepassing is.

Constraints

idealisatie verplicht als Tekstdeel een Locatie heeft: deze constraint betekent dat áls Tekstdeel een Locatie heeft, het verplicht is om *idealisatie* te gebruiken. Bij Tekstdeel is, anders dan bij Juridische regel, het attribuut *idealisatie* slechts onder voorwaarde verplicht. Het moet gebruikt worden wanneer het Tekstdeel een Locatie heeft. Dat is namelijk niet verplicht.

6.4.3 Objecttype Hoofdlijn

6.4.3.1 Toelichting op toepassing

Hoofdlijn biedt aan de hand van de attributen *soort* en *naam* de mogelijkheid Tekstdeel extra informatie mee te geven waardoor informatie in omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur volgens een door het bevoegd gezag gekozen indeling te structureren is. Voor het attribuut *soort* kan het bevoegd gezag een herkenbare term kiezen die in het document terugkomt, zoals 'ambitie', 'doelstelling' of 'pijler'. Met het attribuut naam kan vervolgens een meer specifieke naam opgenomen worden die correspondeert met de inhoud of het opschrift van het gekozen tekstdeel. Omdat er geen gebruik gemaakt wordt van waardelijsten biedt dit de grootst mogelijk flexibiliteit voor het naar eigen inzicht inrichten van visie-achtige omgevingsdocumenten.

Bij de Hoofdlijn kan als extra informatie worden aangegeven of de Hoofdlijn een relatie met een andere Hoofdlijn heeft. Dat kan een Hoofdlijn in hetzelfde omgevingsdocument zijn, maar ook een Hoofdlijn in een ander omgevingsdocument.

6.4.3.2 Definitie

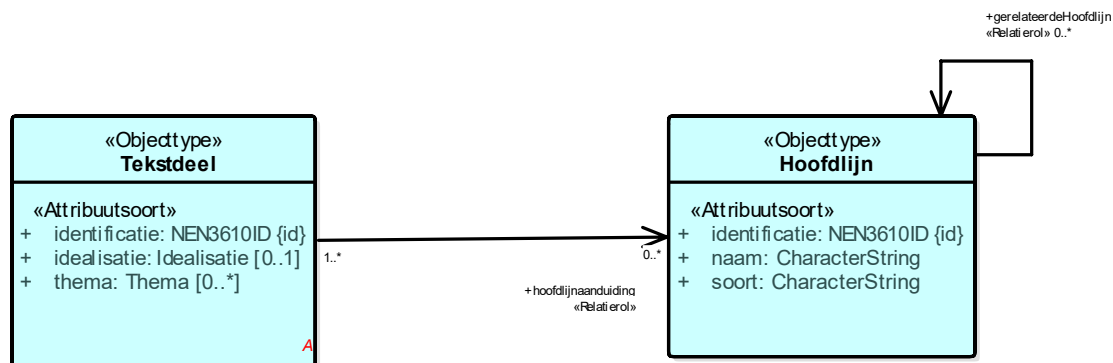
Hoofdlijn is het objecttype, te gebruiken in het lichaam van omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur, dat machineleesbaar maakt dat in een bepaald Tekstdeel een hoofdlijn van de kwaliteit, ontwikkeling of staat van of het beleid voor de fysieke leefomgeving is vastgelegd.

6.4.3.3 Doel

Doel van het objecttype Hoofdlijn is het mogelijk maken om:

- in een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur verschillende onderdelen met eenzelfde Hoofdlijn te selecteren;
- in verschillende omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur onderdelen met eenzelfde Hoofdlijn te selecteren.

6.4.3.4 Norm

Figuur 10 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Hoofdlijn

Hoofdlijn kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform datatype NEN3610-ID. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *naam*: de naam van deze specifieke Hoofdlijn. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van de Hoofdlijn. Verplicht attribuut, komt 1 keer voor.
- *soort*: de soort waartoe deze Hoofdlijn behoort. Het bevoegd gezag is vrij in het kiezen van een benaming voor *soort*. Verplicht attribuut, komt 1 keer voor.
- *gerelateerdeHoofdlijn*: de verwijzing van een specifieke Hoofdlijn naar een andere Hoofdlijn die aangeeft dat er een bijzondere relatie bestaat tussen die twee Hoofdlijnen. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.

Hoofdlijn kent geen waardelijsten en geen constraints.

6.4.3.5 Toelichting op de norm

- *naam*: door het bevoegd gezag zelf te kiezen, er is geen waardelijst voor de naam van de Hoofdlijn. Voorbeelden zijn: 'Een klimaatbestendige delta', 'Duurzaam, concurrerend en circulair'.
- *soort*: door het bevoegd gezag zelf te kiezen, er is geen waardelijst voor de soort van de Hoofdlijn. Het attribuut *soort* maakt het mogelijk om Hoofdlijnen te groeperen. Voorbeelden zijn: ambitie, doel, opgave, toekomstperspectief, prioriteit, beleidskeuze.
- *gerelateerdeHoofdlijn*: een Hoofdlijn kan in een bijzondere relatie tot een andere Hoofdlijn staan waardoor het van belang is dat de gebruiker ook op de andere Hoofdlijn wordt geattendeerd. Dat kan worden aangegeven met het attribuut *gerelateerdeHoofdlijn*. Ook kan met het attribuut *gerelateerdeHoofdlijn* een relatie worden gelegd tussen Hoofdlijnen in verschillende omgevingsdocumenten. Een voorbeeld daarvan is de relatie tussen een Hoofdlijn die een beleidsdoel in een omgevingsvisie aangeeft en een Hoofdlijn in een programma dat de uitwerking van dat beleidsdoel bevat.

6.4.4 Objecttype Locatie

6.4.4.1 Toelichting op de toepassing

Het IMOW-object Locatie geeft aan waar een Juridische regel of Tekstdeel en de domeinspecifieke annotaties Activiteit, Omgevingswaarde, Omgevingsnorm, de verschillende typen Gebiedsaanwijzing en de bijbehorende waarden van toepassing zijn. De optelling van

alle Locaties van alle Juridische regels in een Regeltekst vormt het werkingsgebied van de Regeltekst; de optelling van alle Locaties van alle Tekstdelen in een Divisie vormt het werkingsgebied van de Divisie. Locatie wordt altijd vastgelegd in een geografisch informatieobject.

Locatie heeft zes verschijningsvormen: Gebied, Gebiedengroep, Lijn, Lijnengroep, Punt en Puntengroep. Optioneel kan de hoogteligging van het Gebied, de Lijn of de Punt worden vastgelegd. Toegestane geometrieën bij een Gebied zijn Vlak en Multivlak. Bij Multivlak worden meerdere Vlakken samengevoegd tot één onlosmakelijk geheel. Wanneer slechts een onderdeel gewijzigd moet worden, leidt dat toch tot een wijziging van het hele Multivlak. Een andere manier van groepering is het samenvoegen van twee of meer Gebieden, Lijnen of Punten tot een Gebiedengroep, Lijnengroep respectievelijk Puntengroep. Op deze manier is het mogelijk om één van de Gebieden van een Gebiedengroep, één van de Lijnen van een Lijnengroep of één van de Punten van een Puntengroep te wijzigen. Punt is noodzakelijk voor het als omgevingswaarde vaststellen van geluidproductieplafonds; die hebben de vorm van een puntlocatie. Voor het overige is het aan te bevelen om Punt en Lijn als Geometrie zoveel mogelijk te vermijden omdat bij raadplegen in een viewer een punt en een lijn lastig te vinden zijn. Locaties kunnen onbeperkt gestapeld worden, dat wil zeggen dat Locaties elkaar geheel of gedeeltelijk kunnen overlappen.

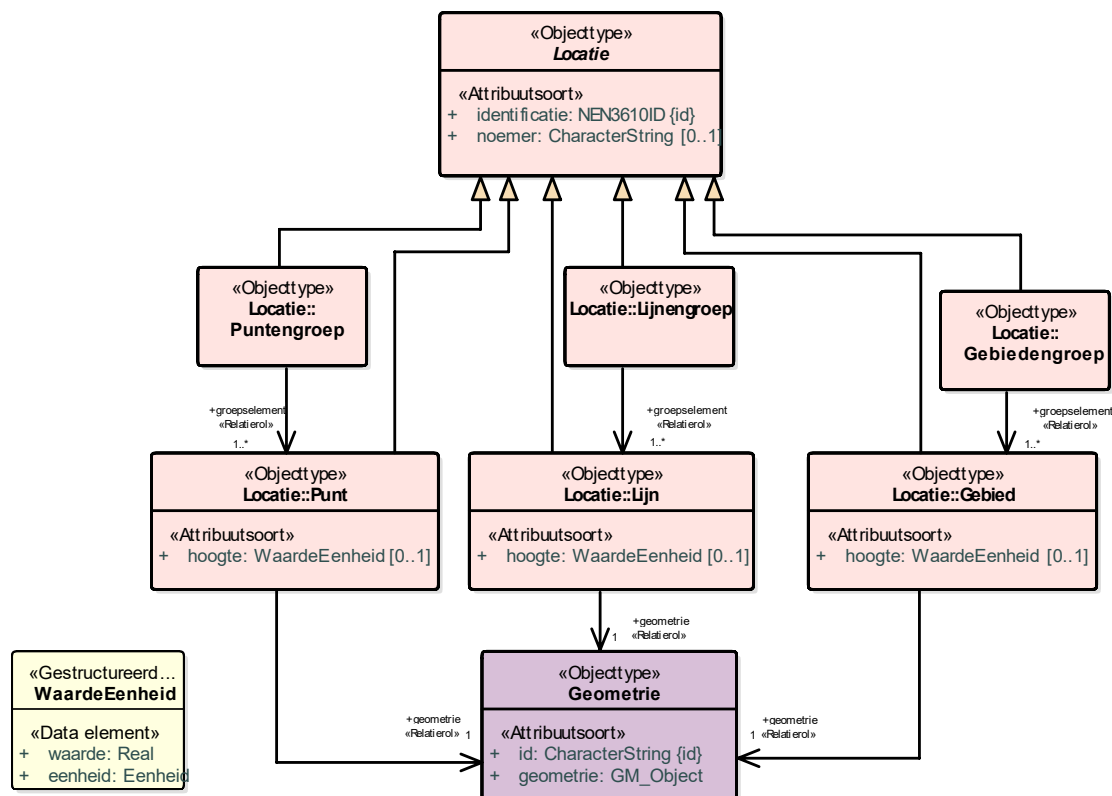
6.4.4.2 *Definitie*

Locatie is het objecttype dat machineleesbaar vastlegt waar een Juridische regel, Tekstdeel en de bijbehorende objecten van toepassing zijn.

6.4.4.3 *Doel*

Doel van het objecttype Locatie is het met coördinaten vastleggen waar een Juridische regel, Tekstdeel, Activiteit, Omgevingsnorm, Omgevingswaarde, type Gebiedsaanwijzing en bij Omgevingsnorm en Omgevingswaarde behorende waarden van toepassing zijn.

6.4.4.4 Norm

Figuur 11 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Locatie

Locatie kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform datatype NEN3610-ID. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *noemer*: de mensleesbare term of frase waarmee een Locatie wordt aangeduid. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.

Locatie kent zes verschijningsvormen:

- **Gebied**: op zichzelf staande geometrisch afgebakende 'ruimte' in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Voor de Geometrie van het Gebied moet een keuze gemaakt worden tussen Vlak en Multivlak. Gebied heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *hoogte*: de hoogte waarop het Gebied ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
    - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
    - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte dient altijd de eenheid meter gekozen te worden. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
  - *geometrie*: de verwijzing van een specifiek Gebied naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

- **Gebiedengroep:** een groep of verzameling van bij elkaar behorende Gebieden, die samen de Locatie vormen. Gebiedengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *groepselement:* de verwijzing van een Gebiedengroep naar de Gebieden die samen de Gebiedengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- **Lijn:** op zichzelf staande geometrisch afgebakende lijnlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Lijn heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *hoogte:* de hoogte waarop de Lijn ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
    - *waarde:* de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
    - *eenheid:* de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte dient altijd de eenheid meter gekozen te worden. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
  - *geometrie:* de verwijzing van een specifieke Lijn naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **Lijnengroep:** een groep of verzameling van bij elkaar behorende Lijnen, die samen de Locatie vormen. Lijnengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *groepselement:* de verwijzing van een Lijnengroep naar de Lijnen die samen de Lijnengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- **Punt:** op zichzelf staande geometrisch afgebakende puntlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Punt heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *hoogte:* de hoogte waarop de Punt ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
    - *waarde:* de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
    - *eenheid:* de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte dient altijd de eenheid meter gekozen te worden. Verplicht element indien het attribuut *hoogte* wordt gebruikt.
  - *geometrie:* de verwijzing van een specifieke Punt naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **Puntengroep:** een groep of verzameling van bij elkaar behorende Punten, die samen de Locatie vormen. Puntengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
  - *groepselement:* de verwijzing van een Puntengroep naar de Punten die samen de Puntengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

Locatie kent geen waardelijsten en geen constraints.

6.4.4.5 Toelichting op de norm

- *noemer:* de mensleesbare term of frase waarmee de Locatie wordt aangeduid en beschreven, waardoor er naar de Locatie kan worden verwezen. De noemer verbindt de tekst met de Locatie, die is vastgelegd in een juridisch vastgesteld geografisch informatieobject. Uit de noemer kan de lezer begrijpen waar de Locatie betrekking op heeft. De noemer komt voor in de tekst van de Juridische regel of het Tekstdeel, bij de Locatie én in het geografisch informatieobject. Hierdoor is (zowel machine- als mensleesbaar) duidelijk dat Locatie en Juridische regel of Tekstdeel bij elkaar horen. Het gebruik van *noemer* is optioneel omdat er Locaties zijn die niet met een term of frase te benoemen zijn. Dat geldt voor de Locatie bij Pons (objecttype dat alleen voor het

omgevingsplan beschikbaar is). Het geldt ook voor de Locaties bij specifieke normwaarden (voor omgevingsdocumenten met Artikelstructuur). Het is immers niet zinvol om bijvoorbeeld alle Locaties met de normwaarde 5 meter een noemer te geven en alle Locaties met de normwaarde 7 meter een andere noemer. Voorbeelden van noemer voor omgevingsplan respectievelijk omgevingsverordening, waarbij de noemer in cursieve tekst is weergegeven, zijn: Ter plaatse van de functie *Levendig stadscentrum* zijn de volgende activiteiten toegestaan. Nieuwe luidruchtige activiteiten en gedragingen zijn in een *stiltegebied* verboden.

Zie voor een beschrijving van noemer ook paragraaf 6.2.3.2.

- *hoogte*: optioneel attribuut waarmee voor Gebied, Lijn en Punt de hoogteligging kan worden vastgelegd. *hoogte* wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de elementen Waarde en Eenheid. Waarde legt de hoogte in een getal vast, Eenheid geeft aan in welke grootte de hoogte moet worden gemeten. Zoals voor de hand ligt, mag voor het attribuut *hoogte* alleen de eenheid meter gekozen worden. *hoogte* kan bijvoorbeeld worden gebruikt om van (de omgevingswaarde) geluidproductieplafonds aan te geven op welke hoogte ze gelden.
- *geometrie*: attribuut dat de verwijzing bevat van een specifiek Gebied, Lijn of Punt naar de identificatie van de bijbehorende Geometrie. Dit attribuut legt dus vast dat deze Geometrie bij het betreffende Gebied, Lijn of Punt hoort.

Locatie wordt altijd vastgelegd in een geografisch informatieobject.

6.4.5 Objecttype Geometrie

6.4.5.1 Toelichting op de toepassing

De verschillende typen van Locatie, die in de vorige paragraaf zijn besproken, worden vastgelegd met Geometrie. Het object Geometrie legt de positie en vorm van een Gebied, Lijn of Punt vast door middel van coördinaten om het te kunnen begrenzen en op een kaart op de juiste positie te kunnen weergeven. Geometrie wordt door zowel IMOW als IMOP gebruikt. Geometrie wordt vastgelegd in de vorm van een GML-bestand dat in het geografisch informatieobject wordt opgenomen.

6.4.5.2 Definitie

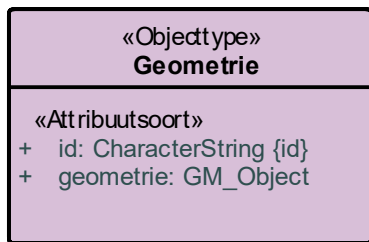
Geometrie is het object dat de geometrische bepaling van een Gebied, Lijn of Punt door middel van coördinaten bevat.

6.4.5.3 Doel

Doel van het objecttype Geometrie is:

- het vastleggen en begrenzen van Locatie door middel van coördinaten ten behoeve van het publiceren van geo-informatieobjecten;
- het op een kaart of in een viewer op de juiste positie weergeven van Locaties.

6.4.5.4 Norm

Figuur 12 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Geometrie

Geometrie kent de volgende attributen:

- *id*: het identificerend attribuut dat gebruikt wordt om naar de Geometrie te verwijzen. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *geometrie*: het attribuut dat de coördinaten van de Geometrie bevat. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

Geometrie kent geen waardelijsten en constraints.

6.4.5.5 Toelichting op de norm

geometrie: dit attribuut bevat de coördinaten van de Geometrie. De geometrische typen die gebruikt worden binnen dit attribuut dienen overeen te komen met de gekozen verschijningsvorm van Locatie. Bij Gebied dient dit polygon of multipolygon te zijn, bij Lijn curve en bij Punt point.

6.4.6 Objecttype Regelingsgebied

6.4.6.1 Toelichting op de toepassing

Het objecttype Regelingsgebied is bedoeld om het volledige gebied waar de Regeling over gaat aan te geven. Dat volledige gebied wordt gevormd door de optelling van alle Locaties van de Juridische regels of Tekstdelen die in de Regeling voorkomen. Het object Regelingsgebied bestaat uit één Locatie die de buitengrens van de optelling van alle Locaties vormt. Wanneer het Regelingsgebied niet één aaneengesloten geheel vormt, kan de Locatie uiteraard bestaan uit de samenvoeging van twee of meer Gebieden tot een Gebiedengroep. Aan de hand van dit object, samen met de STOP-metadata die over de Regeling aangeven van welk bevoegd gezag de Regeling is (STOP-metadata-element 'Eindverantwoordelijke') en het type omgevingsdocument (STOP-metadata-element 'Soort regeling') kan DSO-LV bepalen welke regelingen op welke gebieden van toepassing zijn. Het objecttype Regelingsgebied is noodzakelijk voor DSO-LV om het omgevingsdocument te kunnen tonen. Het bevoegd gezag dient eenmalig per Regeling het Regelingsgebied aan te leveren. In veel gevallen zal het Regelingsgebied samenvallen met het grondgebied van het bevoegd gezag, bijvoorbeeld bij omgevingsverordening, waterschapsverordening, omgevingsplan en omgevingsvisie. Bij een instructie zal dat anders zijn.

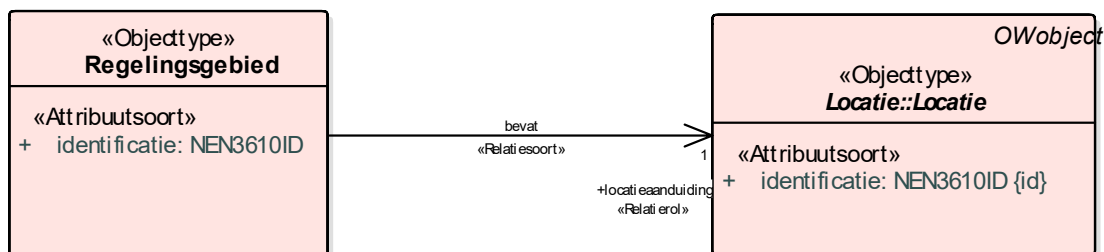
6.4.6.2 Definitie

Regelingsgebied is het objecttype dat machineleesbaar vastlegt waar de volledige Regeling van toepassing is.

6.4.6.3 Doel

Doel van het objecttype Regelingsgebied is het geheel van Locaties aan te geven waarover in een bepaalde Regeling regels dan wel beleid zijn vastgesteld.

6.4.6.4 Norm

Figuur 13 Uitsnede uit IMOW-diagram voor objecttype Regelingsgebied

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform datatype NEN3610-ID. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een Regelingsgebied naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie; attribuut dat de specifieke Locatie aanduidt waar dit Regelingsgebied van toepassing is. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

Regelingsgebied kent geen constraints.

6.4.6.5 Toelichting op de norm

locatieaanduiding: het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie die bij het Regelingsgebied hoort. Voor Regelingsgebied bevat Locatie de geometrie(ën) die de buitengrens van de regeling vormen.

6.5 Het niveau van annoteren

Een annotatie met een IMOW-object kan -in inhoudelijke zin- betrekking hebben op een hele Regeltekst respectievelijk een hele Divisie, of alleen op een Juridische regel of een Tekstdeel, en indien gewenst zelfs op een onderdeel daarvan. In de technische uitwerking worden annotaties gepositioneerd op het niveau van Regeltekst respectievelijk Divisie: iedere annotatie verwijst naar de identificatie van de Regeltekst dan wel de Divisie. De annotatie die inhoudelijk gaat over een onderdeel van een Regeltekst of Divisie verwijst dus niet exact naar het opsommingsonderdeel of het stukje tekst waarop de annotatie van toepassing is, maar naar (de identificatie van) de Regeltekst (oftewel het artikel of lid) of de Divisie waarin de annotatie voorkomt. Gevolg daarvan is dat DSO-LV bij een bevraging het hele Artikel of het hele Lid c.q. de hele Divisie toont en niet alleen de Juridische regel, Tekstdeel of het stukje tekst waar de annotatie inhoudelijk betrekking op heeft. Dat is ook wenselijk omdat op die manier de volledige context wordt getoond.

6.6 Verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en onderdelen die noodzakelijk zijn om de instructie in DSO-LV te kunnen tonen

In hoofdstuk 5 en het voorgaande deel van dit hoofdstuk is de modellering van de instructie beschreven: de tekststructuur en de toepassing van IMOW. Een deel hiervan is verplicht, een deel is niet verplicht en keuzes daarin hebben juridische gevolgen. Die worden in deze paragraaf besproken.

Het tweede deel van de instructie kent een Vrijetekststructuur. Het is verplicht om hierop het STOP-tekstmodel voor de Vrijetekststructuur zoals gespecificeerd voor de instructie, beschreven in paragraaf 5.2, toe te passen. Verder is het verplicht om de instructie in te delen overeenkomstig de standaardindeling voor de instructie, die is vastgelegd in paragraaf 5.3.

Het annoteren met Divisie en Tekstdeel is niet verplicht. Ook het verbinden van een Tekstdeel met een Locatie is niet verplicht. In de gevallen waarin beide wordt gedaan heeft Divisie een werkingsgebied. Dit werkingsgebied wordt afgeleid van de Locatie(s) van de Divisie dan wel de Locaties van de Tekstdelen in die Divisie. Wanneer Locatie wordt gebruikt moeten de specificaties voor Locatie worden toegepast (zie hiervoor paragraaf 6.4.4). Locatie moet worden vastgelegd in de vorm van een geografisch informatieobject en in het Tekstdeel moet een verwijzing naar het geografisch informatieobject gemaakt worden door daarin de naam van het geografisch informatieobject op te nemen. Door deze verwijzing in het Tekstdeel krijgt het geografisch informatieobject juridische status.

Om de instructie in DSO-LV te kunnen tonen is het verplicht om het Regelingsgebied aan te leveren, zie daarvoor paragraaf 6.4.6.

C Aspecten van de aanlevering

In dit deel worden vier aanleveringsaspecten beschreven: de identificatie van Regelingsversies van omgevingsdocumenten door middel van Doel; de vormgeving van Regeling en Besluit, oftewel de toepassing van de STOP-tekstmodellen voor Regeling en Besluit voor omgevingsdocumenten; het aangeven van de procedurestatus van een besluit tot vaststelling of wijziging van omgevingsdocumenten en de doorwerking daarvan in de geconsolideerde Regeling en tot slot het muteren van IMOW-objecten.

7 Aanlevering van omgevingsdocumenten

7.1 Identificatie van een Regelingversie met Doel

7.1.1 Algemeen

Voor het bereiken van bepaalde doelen of voldoen aan bepaalde verplichtingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving is het nodig om een van de juridische instrumenten van de Omgevingswet in te zetten. Wanneer zo'n doel of verplichting voldoende concreet is, start het bevoegd gezag met het opstellen van een bij het betreffende instrument behorend omgevingsdocument. Voorbeelden zijn het vaststellen of wijzigen van een omgevingsvisie, een projectbesluit of een waterschapsverordening. Het bevoegd gezag zorgt er voor dat de bij dat instrument behorende procedure wordt doorlopen. In de loop van die procedure worden een of meer versies van het besluit aan de LVBB aangeleverd. Na het aanleveren van de versie die het bevoegd gezag heeft vastgesteld is voor een aantal instrumenten de procedure afgelopen. In het geval van een besluit waartegen beroep kan worden ingesteld volgt nog een proceduregedeelte dat kan leiden tot wijzigingen in de geldigheid en zelfs tot wijzigingen in de inhoud van het besluit. Een wijziging in de geldigheid kan zich bijvoorbeeld voordoen wanneer een besluit naar aanleiding van een verzoek om voorlopige voorziening door de rechter wordt geschorst. Een wijziging in de inhoud is mogelijk wanneer de rechter een besluit geheel of gedeeltelijk vernietigt, dan wel zelf in de zaak voorzien het besluit wijzigt. Het uiteindelijke resultaat van het hele proces is dat er een nieuwe Regeling ontstaat, of een nieuwe versie van een bestaande Regeling.

Om van een omgevingsdocument vast te leggen dat tekst, informatieobjecten en IMOW-informatie bij elkaar horen, gedurende alle stadia van het proces van concipiëren, voorbereidingsprocedure, besluitvorming, bekendmaken en consolideren, is een unieke identificatie nodig. De STOP/TPOD-standaard noemt die identificatie Doel. De term Doel is afgeleid van het doel dat het bevoegd gezag voor ogen heeft als aanleiding voor de introductie van een specifiek nieuw omgevingsdocument of wijziging daarvan op één moment in de tijd. Voor degenen die met de RO-Standaarden en IMRO bekend zijn is Doel enigszins vergelijkbaar met het dossiernummer oftewel de IMRO-code van een plan of besluit op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

Doel wordt in STOP gedefinieerd als de identificatie van een nieuw omgevingsdocument of de wijziging daarvan met één moment van inwerkingtreding en één (beoogd) moment waarop de regelgeving geldig wordt. De LVBB gebruikt het Doel om de consolidatie van omgevingsdocumenten te sturen.

Wanneer het bevoegd gezag constateert dat er een nieuw omgevingsdocument nodig is, of dat een bestaand omgevingsdocument gewijzigd moet worden, en de ideeën daarover zodanig concreet zijn dat gestart kan worden met het opstellen ervan, maakt het een nieuwe Regelingversie met een nieuw Doel oftewel identificatie aan. Afhankelijk van de gebruikte software kan het bevoegd gezag het aanmaken van de identificatie aan de software overlaten. Alles wat nodig is om de versie van de Regeling van het omgevingsdocument vast te leggen en te beschrijven wordt aan een Doel gekoppeld:

- één versie van de tekst (inclusief afbeeldingen en dergelijke) voor het omgevingsdocument dat moet ontstaan of wordt gewijzigd (of eventueel één versie van de tekst voor elk omgevingsdocument dat moet ontstaan of gewijzigd wordt in het geval het besluit meerdere omgevingsdocumenten wijzigt);
- één versie van elk informatieobject dat onderdeel is van het nieuwe of gewijzigde omgevingsdocument;

- één versie van de IMOW-informatie die hoort bij het nieuwe of gewijzigde omgevingsdocument.

Ten behoeve van de publicatie of bekendmaking genereert de software van het bevoegd gezag een besluitversie die, met de mutatie-informatie, wordt aangeleverd aan de LVBB. Bij een Doel oftewel identificatie van een versie van regelgeving kunnen dus in de loop van de procedure meerdere besluitversies worden aangeleverd.

Zoals gezegd is Doel de identificatie van een nieuw omgevingsdocument of de wijziging daarvan met één moment van inwerkingtreding. De LVBB gebruikt Doel om de consolidatie van omgevingsdocumenten te sturen: per inwerkingtredingsdatum (of geldigheidsdatum in geval van terugwerkende kracht) kan op deze manier een Toestand van de Regeling gemaakt worden. Wanneer met één besluit verschillende onderdelen van een Regeling worden vastgesteld die op verschillende momenten in werking treden, krijgt iedere inwerkingtredingsmoment-onderdelencombinatie een eigen Doel. Ieder Doel hoort bij een instrumentversie van regeling en de bijbehorende geografische informatieobjecten. Een voorbeeld: Provinciale staten stellen bij besluit van 28 januari 2024 een wijziging van de omgevingsverordening vast. Hiervan treden 10 onderdelen op 12 februari in werking, de resterende onderdelen treden op 24 maart in werking. De onderdelen die op 12 februari in werking treden, worden in één RegelingVersie ondergebracht en krijgen Doel X, de onderdelen die op 24 maart in werking treden, worden in een andere RegelingVersie ondergebracht en krijgen Doel Y. Een besluit met verschillende inwerkingtredingsmomenten voor verschillende onderdelen zou zich bijvoorbeeld kunnen voordoen wanneer het dagelijks bestuur een besluit heeft voorbereid en vervolgens aan het algemeen bestuur voorlegt, waarna dat algemeen bestuur besluit niet alle onderdelen tegelijkertijd in werking te laten treden. Zoals hiervoor beschreven noodzaakt dat er toe om verschillende RegelingVersies te maken. Uiteraard kunnen zich dit soort uitzonderingen voordoen, maar in zijn algemeenheid wordt aanbevolen (en soms is dat noodzakelijk) om in één besluit alleen onderdelen met eenzelfde inwerkingtredingsdatum op te nemen. Om diezelfde reden wordt ook aanbevolen om bijtijds na te denken over welke wijzigingen gecombineerd worden, zodat ze direct in één RegelingVersie met één Doel samengebracht kunnen worden.

De mogelijkheid bestaat dat er twee besluiten zijn voorbereid met ieder een eigen Doel omdat de verwachting was dat ze niet gelijktijdig in werking zouden treden, waarover toch gelijktijdig besluitvorming plaatsvindt waarna ze tegelijkertijd in werking kunnen treden. Het is dan niet nodig om de Doelen samen te voegen tot 1 Doel.

De identificatie van Doel wordt door de bronhouder bepaald en dient te voldoen aan de eisen die STOP daaraan stelt. De volledige eisen zijn te vinden in de STOP-documentatie.

STOP stelt aan de identificatie de volgende eisen:

- de identificatie moet het volgende patroon volgen: `/join/id/proces/" <overheid> "/" <datum> "/" <overig>`
- overheid: code van het bevoegde gezag volgens één van de waardelijsten voor Overheid
- datum: datum van het ontstaan van het doel; dit mag een jaartal of een volledige datum zijn
- overig: door het bevoegd gezag te bepalen; dit kan een betekenisloze code zijn of een betekenisvolle tekstuele beschrijving van (het resultaat van) het doel. Hiervoor gelden de volgende eisen:
  - alleen toegestaan: boven- en onderkast letters, cijfers en underscore;
  - te beginnen met een cijfer of letter;
  - maximale lengte 128 karakters.

Twee voorbeelden:

- het Doel van de Instelling van de Omgevingsregeling door het Ministerie van BZK:
/join/id/proces/mnre1034/2019/InstellingOmgevingsregeling
- het Doel van een wijziging van de waterschapsverordening van het Waterschap Vallei en Veluwe:
/join/id/proces/ws0662/2023/waterschapsverordening_w48

7.1.2 De toepassing van Doel bij de instructie

Bij het ter bekendmaking aanleveren van een instructie moet het bevoegd gezag het Doel met bijbehorende consolidatie-informatie aanleveren. Een voorbeeld van hoe dat er uit zou kunnen zien:

- Doel van de beoogde Regeling:
/join/id/proces/mnre1109/2021/instelling_ins1_Gemeentestad
- Soort tijdstempel: juridischWerkendVanaf
- Datum tijdstempel: <datum inwerkingtreding instructie>
- Verwijzingen naar:
  - de identificatie van het WijzigArtikel in het wijzigingsbesluit dat de verwijzing naar de WijzigBijlage bevat;
  - de identificatie van het artikel in het besluit waarin de inwerkingtreding van de instructie is geregeld (in het voorbeeld van Figuur 15 in subparagraaf 7.2.3.2 is dat artikel II);
  - de AKN (identificatie) van de (regelingversie van de) instructie.

In paragraaf 2.3 is al beschreven dat het, nadat voldaan is aan de instructie door de daarin opgedragen bevoegdheid uit te oefenen, wenselijk is dat de instructie niet langer getoond wordt in de nationale of lokale regelingenbank op overheid.nl en in DSO-LV. De instructie is dan immers uitgewerkt en biedt geen actuele informatie; het dan nog tonen van de instructie in die voorzieningen levert eerder verwarring op. De bekendmaking van de instructie blijft uiteraard permanent beschikbaar op officiële bekendmakingen.nl.

Toekomstige functionaliteit

Het bevoegd gezag dat de in de instructie opgedragen bevoegdheid heeft uitgeoefend, dient te zorgen voor het aanleveren van de informatie die zorgt voor het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie. Het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie is nog niet uitgewerkt in STOP en de LVBB. Wanneer dat gereed is, wordt in dit toepassingsprofiel beschreven hoe dat moet.

Toekomstige functionaliteit

Het is mogelijk dat in de LVBB nog een voorziening moet worden getroffen die het mogelijk maakt dat de informatie die zorgt voor het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie wordt aangeleverd door een ander bevoegd gezag (i.c. het bevoegd gezag dat de in de instructie opgedragen bevoegdheid heeft uitgeoefend) dan het bevoegd gezag dat de regeling heeft aangeleverd (i.c. het bevoegd gezag dat de instructie heeft gegeven).

7.2 De vormgeving van Regeling en Besluit bij de instructie

7.2.1 Inleiding

Bij het opstellen en wijzigen van omgevingsdocumenten werkt het bevoegd gezag in de eigen software aan het omgevingsdocument in Regeling-vorm: de volledige inhoud van het omgevingsdocument. Met de volledige inhoud wordt bedoeld: alle divisies (en onderliggende structuurelementen en inhoud), alle informatieobjecten en alle IMOW-informatie. Voorafgaand aan de terinzagelegging van een ontwerpbesluit en voorafgaand aan (en eventueel ook na) het nemen van een definitief besluit genereert de software van het bevoegd gezag uit die Regeling een Besluit. In het geval van een besluit tot het instellen van een nieuwe Regeling genereert de software een Besluit met daarin de volledige nieuwe Regeling, in het geval van een wijzigingsbesluit genereert de software een Besluit dat in renvooiweergave de wijzigingen bevat van de bestaande Regelingversie naar de nieuwe Regelingversie, oftewel een overzicht van de wijzigingen die het besluit aanbrengt in de bestaande Regeling. Naast het onderdeel met de nieuwe Regeling of de wijzigingen in de Regeling, bevat het Besluit ook andere onderdelen, zoals de ondertekening, motivering en bijlagen. Het bevoegd gezag levert het Besluit aan de LVBB aan. De LVBB zorgt er voor dat het aangeleverde Besluit bekend gemaakt wordt en genereert met behulp van het Besluit een nieuwe RegelingVersie, oftewel een nieuwe geconsolideerde Regeling. Om het de LVBB mogelijk te maken om die verwerkingen te doen stelt STOP eisen aan de vormgeving van de tekst van Regeling en Besluit. Die eisen zijn vastgelegd in tekstmodellen voor Regeling en tekstmodellen voor Besluit.

7.2.2 Regeling

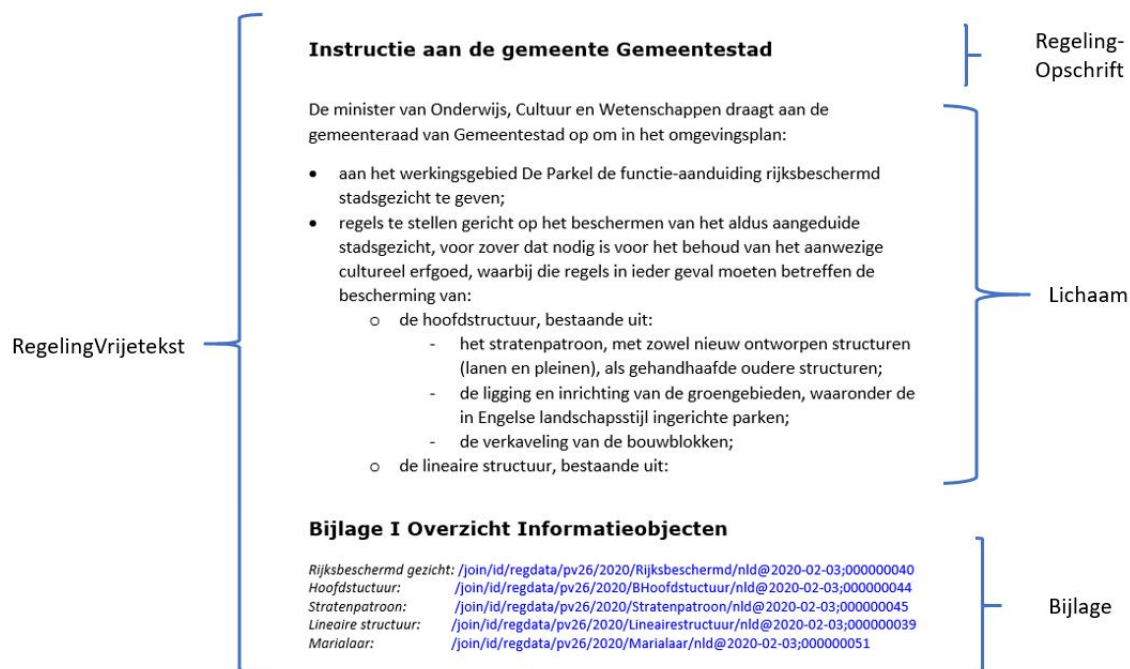
7.2.2.1 Norm

Voor de Regeling van de instructie moet gebruik gemaakt worden van het tekstmodel RegelingVrijetekst. In dit model bevat de Regeling de volgende elementen:

- **RegelingOpschrift:** element dat de officiële titel van het omgevingsdocument bevat. Verplicht element. Komt 1 keer voor.
- **Lichaam:** element dat de (beleids)teksten van de nieuwe (versie van de) Regeling bevat. Verplicht element. Komt 1 keer voor.
NB1: de inhoud van het lichaam moet voldoen aan de specificaties voor de Vrijetekststructuur die zijn vastgelegd in paragraaf 5.2;
NB2: dit is het deel waarop de annotaties met de in paragraaf 6.4 beschreven IMOW-objecten worden toegepast.
- **Bijlage:** element dat een bijlage bij de Regeling bevat. Indien een bijlage zoals hier in de Regeling is opgenomen, wordt deze geconsolideerd. Optioneel element. Komt zo vaak voor als gewenst.

7.2.2.2 Voorbeeld

Door toepassing van tekstmodel RegelingVrijetekst ziet de Regeling van een instructie er schematisch uit zoals aangegeven in Figuur 14.

Figuur 14 Voorbeeld toepassing tekstmodel RegelingCompact op instructie

7.2.3 Besluit

7.2.3.1 Norm

Voor een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur moet gebruik gemaakt worden van het model BesluitCompact. In dit model bevat het Besluit de volgende elementen:

- RegelingOpschrift:** element dat de officiële titel van het besluit bevat. Verplicht element. Komt 1 keer voor.
- Aanhef:** element dat een blok tekst aan het begin van een Regeling bevat. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor.
- Lichaam:** verplicht element. Komt 1 keer voor. Bestaat voor zowel initieel besluit (besluit dat een regeling instelt) als wijzigingsbesluit (besluit dat een regeling wijzigt) uit de volgende onderdelen, waarbij geldt dat de hier aangegeven volgorde WijzigArtikel-Artikel gebruikelijk is maar dat daar indien noodzakelijk van kan worden afgeweken:
  - WijzigArtikel (eventueel onderverdeeld in WijzigLeden). Verplicht element. Komt ten minste 1 keer voor.

Ieder WijzigArtikel (of WijzigLid) moet de volgende onderdelen bevatten:

- een tekstuele omschrijving van de vaststelling (in het geval van een initieel besluit) respectievelijk van de wijziging (in het geval van een wijzigingsbesluit);
(Een voorbeeld van de tekstuele omschrijving van een vaststelling: "Aan de gemeenteraad van X wordt de in Bijlage 1 opgenomen instructie gegeven". Een voorbeeld van de tekstuele omschrijving van een wijziging: "De aan de gemeenteraad X gegeven instructie wordt gewijzigd zoals is aangegeven in Bijlage 1".)

- een verwijzing met IntRef naar de WijzigBijlage.
  - (regulier) Artikel. Verplicht element. Komt ten minste 1 keer voor.
Dit kan onder andere een artikel zijn waarin de inwerkingtreding van het besluit wordt geregeld.
- Sluiting: element dat het Besluit afsluit; bevat de optionele elementen slotformulier, dagtekening en ondertekening. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor.
- WijzigBijlage: element dat voor zowel initieel besluit als wijzigingsbesluit de inhoud van de instelling of de wijzigingen van een versie van de Regeling bevat. Verplicht element. Komt zo vaak voor als gewenst.
De WijzigBijlage bevat:
  - Kop: Verplicht element. Komt 1 keer voor. Bevat ten minste één van de onderdelen Label, Nummer en Opschrift; ieder van deze onderdelen komt 0 of 1 keer voor.
  - Een verplichte keuze uit:
    - WijzigBijlage/RegelingVrijetekst: element dat de tekst van de initiële regeling bevat. Onder voorwaarde verplicht element: alleen te gebruiken bij een initieel besluit; dan verplicht. Komt 0 of 1 keer voor. Dit onderdeel bevat alle elementen van RegelingVrijetekst, zie daarvoor paragraaf 7.2.2.
    - WijzigBijlage/RegelingMutatie: element dat de wijzigingen tussen twee RegelingVersies in was-wordt oftewel renvooiweergave bevat. Onder voorwaarde verplicht element: alleen te gebruiken bij een wijzigingsbesluit; dan verplicht. Komt 0 of 1 keer voor.Per onderdeel moet een keuze gemaakt worden tussen:
  - VoegToe: element dat aangeeft dat een tekstonderdeel aan een bestaande Regeling wordt toegevoegd, op welke plaats en op welke wijze;
  - Vervang: element dat aangeeft dat het onderdeel een tekstonderdeel in een bestaande Regeling vervangt;
  - VervangKop: element dat aangeeft dat (de tekstuele inhoud van) een Kop wijzigt;
  - Verwijder: element dat aangeeft dat een tekstonderdeel uit een bestaande Regeling wordt verwijderd.
- Bijlage: element dat een bijlage bij het Besluit bevat. Een bijlage bij het Besluit wordt niet geconsolideerd. Optioneel element. Komt zo vaak voor als gewenst.
- Toelichting: element dat de toelichting op het besluit bevat. Een toelichting op het Besluit wordt niet geconsolideerd. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor.
- Motivering: element dat de vaststellingsdocumenten en de motivering van het Besluit bevat. Een motivering wordt niet geconsolideerd. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor.
- Inhoudsopgave: element dat de inhoudsopgave van het Besluit bevat. Een inhoudsopgave wordt niet geconsolideerd. Optioneel element. Komt 0 of 1 keer voor.

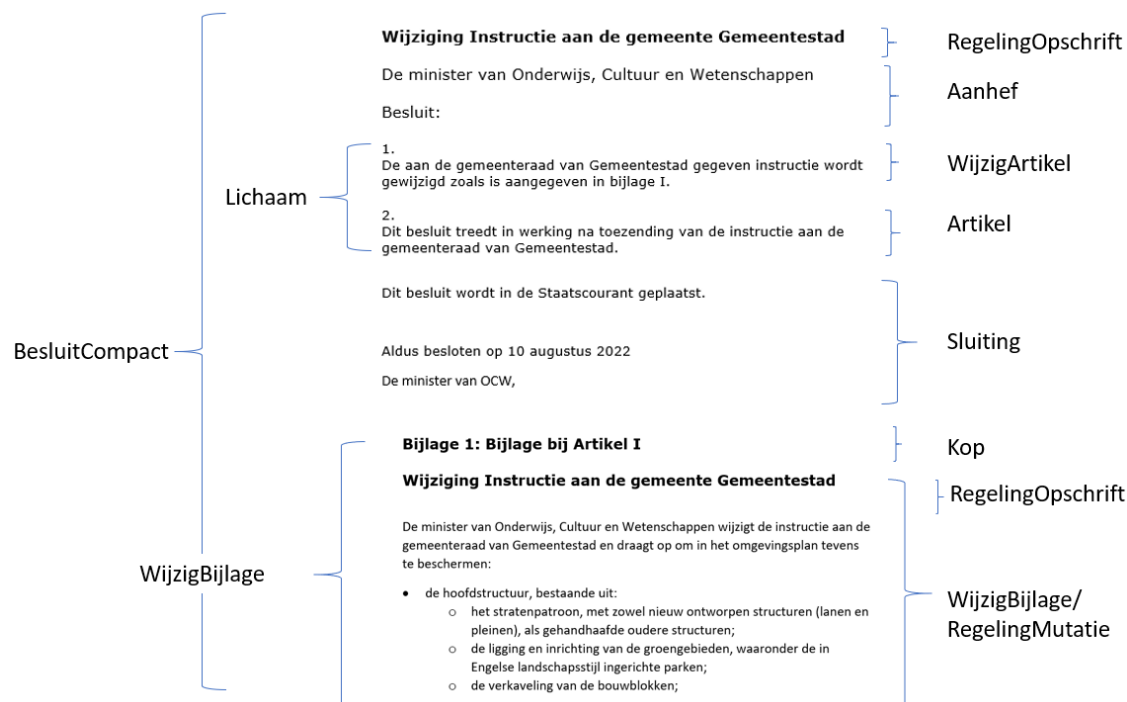
7.2.3.2 Voorbeeld

Door toepassing van tekstmodel BesluitCompact ziet het besluit waarmee een instructie wordt gegeven, oftewel het initiële besluit dat de initiële Regeling instelt, er schematisch uit zoals aangegeven in Figuur 15.

Figuur 15 Voorbeeld toepassing tekstmodel BesluitCompact op initieel besluit instructie

Door toepassing van tekstmodel BesluitCompact ziet een besluit tot wijziging van een instructie, oftewel een wijzigingsbesluit, er schematisch uit zoals aangegeven in Figuur 16.

Figuur 16 Voorbeeld toepassing tekstmodel BesluitCompact op wijzigingsbesluit instructie

In het voorbeeld van het initieel besluit van Figuur 15 zijn WijzigArtikel en Artikel in het Lichaam van het Besluit-deel letterlijk opgevat door in de Kop van ieder artikel het Label Artikel te gebruiken. Dat is niet verplicht, STOP verplicht er slechts toe dat de Kop van een Artikel ten minste één van de elementen Label, Nummer en Opschrift bevat. Het is dus ook mogelijk om in de kop van de betreffende artikelen alleen een nummer op te nemen. Het voorbeeld van Figuur 16 toont een toepassing van een WijzigArtikel en Artikel zonder gebruik te maken van het Label Artikel en Opschrift.

7.3 Procedure-informatie en consolidatie

7.3.1 Algemeen

Nadat een bevoegd gezag is gestart met het opstellen van een bij het betreffende instrument behorend omgevingsdocument, of wijziging daarvan, doorloopt het de bij dat instrument behorende procedure. In de loop van die procedure worden een of meer versies van het besluit aan de LVBB aangeleverd. Nadat het bevoegd gezag het besluit heeft genomen en ter bekendmaking heeft aangeleverd, is voor een aantal instrumenten de procedure afgelopen. In het geval van een instrument waartegen beroep kan worden ingesteld, volgt nog een proceduregedeelte dat kan leiden tot wijzigingen in de geldigheid en zelfs tot wijzigingen in de inhoud van het besluit. Een wijziging in de geldigheid kan zich bijvoorbeeld voordoen wanneer een besluit naar aanleiding van een verzoek om voorlopige voorziening door de rechter wordt geschorst. Een wijziging in de inhoud is mogelijk wanneer de rechter een besluit geheel of gedeeltelijk vernietigt, dan wel zelf in de zaak voorzien het besluit wijzigt. Deze wijzigingen moeten worden doorvertaald naar de geconsolideerde Regeling van het omgevingsdocument. Om dit hele proces te kunnen verwerken en het resultaat en bijbehorende informatie correct aan DSO-LV door te kunnen leveren, heeft de LVBB informatie over de procedure en informatie voor de consolidatie nodig. Het bevoegd gezag levert die informatie deels aan samen met de aanlevering van de besluitversie; deels moet het die informatie in een later stadium aanleveren. Een volledig overzicht van de aan te leveren gegevens is te vinden in de STOP-documentatie.

Bij de aanlevering van een besluitversie levert het bevoegd gezag de benodigde informatie aan in de vorm van besluitmetadata, regelingmetadata en consolidatie-informatie. Daarbij moeten voor de hand liggende gegevens worden aangeleverd zoals van welk bevoegd gezag het besluit afkomstig is (eindverantwoordelijke) en het soort Regeling (oftewel om welk type omgevingsdocument gaat het).

Vervolgens moet de soort procedure worden gekozen. Aangegeven moet worden of een ontwerpbesluit of een definitief besluit wordt aangeleverd. De procedure-informatie wordt verder ingevuld met het element Procedurestappen. Dit is de verzameling van stappen in de procedure die het bevoegd gezag doorloopt in het opstellen van een BesluitVersie teneinde een bepaalde mijlpaal (eind van een Procedure) te bereiken. Het element Procedurestappen kan dus meerdere stappen bevatten, en ook in de loop van de tijd aan de hand van het verloop van de procedure worden aangevuld. Bij iedere stap wordt de bijbehorende datum ingevuld. De procedurestappen die als metadata kunnen worden aangeleverd betreffen alleen het formele deel van de procedure, dus vanaf de terinzagelegging van een ontwerpbesluit. Daaraan voorafgaande stappen, zoals participatie, conceptversies voor overleg en voorbereiding van de besluitvorming door het bestuursorgaan, worden niet door de LVBB verwerkt maar kunnen uiteraard wel door het bevoegd gezag in de eigen software worden bijgehouden.

Aan de hand van de soort procedure bepaalt de LVBB welke consolidatiemethode op het besluit wordt toegepast. De LVBB stelt de proefconsolidatie van het ontwerpbesluit respectievelijk de geconsolideerde Regeling (bij een definitief besluit) beschikbaar voor DSO-LV en levert de IMOW-objecten door aan DSO-LV. Uiteraard moet DSO-LV weten of de aangeleverde IMOW-objecten horen bij een ontwerpbesluit of een definitief besluit. Daarvoor kent ook IMOW proceduregegevens. Aangezien bij een instructie geen sprake is van een ontwerpbesluit, wordt het ontwerpbesluit hier niet besproken.

7.3.2 Definitief besluit

Nadat het bestuursorgaan een besluit over een omgevingsdocument heeft genomen, levert het dat besluit aan bij de LVBB met als soortProcedure 'definitief besluit'. Bij de procedurestappen voegt het bevoegd gezag in ieder geval de procedurestap 'vaststelling' met de bijhorende datum toe. De LVBB voegt daar zelf nog gegevens aan toe zoals de datum van publicatie. Uit de meegeleverde consolidatie-informatie haalt de LVBB de datum van inwerkingtreden van het besluit en de nieuwe RegelingVersie op. In de loop van de procedure worden, in ieder geval bij besluiten waartegen beroep kan worden ingesteld, nieuwe procedurestappen toegevoegd. In de STOP-documentatie zijn daarvoor alvast procedurestappen opgenomen. In een volgende versie van de toepassingsprofielen zal dat per omgevingsdocument gedetailleerd worden beschreven.

Toekomstige functionaliteit

In een volgende versie van STOP worden de waardelijsten voor de procedurestappen gecompleteerd. In dit toepassingsprofiel wordt dan beschreven hoe die procedurestappen op de reactieve interventie moeten worden toegepast.

7.3.3 Beëindigen zichtbaarheid van de instructie in de regelingenbank en in DSO-LV

Nadat voldaan is aan de instructie door de daarin opgedragen bevoegdheid uit te oefenen, is het wenselijk dat de instructie niet langer getoond wordt in de nationale of lokale regelingenbank op overheid.nl en in DSO-LV. De instructie is dan immers uitgewerkt en biedt geen actuele informatie; het dan nog tonen van de instructie in die voorzieningen levert eerder verwarring op. De bekendmaking van de instructie blijft uiteraard permanent beschikbaar op officiële bekendmakingen.nl. Het besluit waarmee de instructie is gegeven, blijft permanent beschikbaar op officiële bekendmakingen.nl.

Toekomstige functionaliteit

Het bevoegd gezag dat de in de instructie opgedragen bevoegdheid heeft uitgeoefend, dient te zorgen voor het aanleveren van de informatie die zorgt voor het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie. Het beëindigen van de zichtbaarheid van de instructie is nog niet uitgewerkt in STOP en de LVBB. Wanneer dat gereed is, wordt in dit toepassingsprofiel beschreven hoe dat moet.

7.3.4 Procedurestatus van onderdelen van de Regeling

Wanneer van een (wijzigings)besluit de inwerkingtredingsdatum bekend is, consolideert de LVBB het besluit in de Regeling en geeft de LVBB de nieuwe toestand van de geconsolideerde regeling door aan de regelingenbank op overheid.nl en aan DSO-LV. Diverse omgevingsdocumenten treden direct na het nemen van het besluit in werking en zijn dan ook direct onherroepelijk. Wijzigingsbesluiten waartegen beroep kan worden ingesteld

worden geconsolideerd terwijl nog niet zeker is of ze (geheel of gedeeltelijk) blijvend onderdeel van het omgevingsdocument uitmaken. Voor een raadpleger van de geconsolideerde regeling is het van belang om van ieder onderdeel van de regeling te weten wat de status daarvan is om te kunnen bepalen welke rechten en verplichtingen zij/hij daaraan kan ontleen. Dat geldt voor alle tekstonderdelen, geografische informatieobjecten en IMOW-objecten. De (procedure)status moet dan in de regelingenbank en DSO-LV ook raadpleegbaar zijn. In een aantal gevallen dient het bevoegd gezag wijzigingen in de procedurestatus door te geven.

Toekomstige functionaliteit

Uitgewerkt wordt welke procedurestatussen nodig zijn, wanneer en op welke manier een bevoegd gezag gegevens over de procedurestatus moet doorgeven, in welke onderdelen en op welke manier de procedurestatus in de onderdelen van de regeling wordt verwerkt en op welke manier de procedurestatus van die onderdelen in DSO-LVB te raadplegen is.

7.4 Muteren van IMOW-objecten

Een wijzigingsbesluit kan ook gevolgen hebben voor de IMOW-objecten in de geconsolideerde regeling. Het bevoegd gezag kan het omgevingsdocument zo wijzigen dat de IMOW-objecten wijzigen of dat er andere IMOW-objecten nodig zijn. Ook is het mogelijk dat een bevoegd gezag overgaat op een rijkere vorm van annoteren dan het in een eerder stadium heeft gedaan. Voor het wijzigen van IMOW-objecten zijn er in grove lijnen drie scenario's: het wijzigen van een bestaand IMOW-object, het laten vervallen van een bestaand IMOW-object en het toevoegen van een nieuw IMOW-object.

Wanneer door of samen met het wijzigingsbesluit een bestaand IMOW-object wijzigt, voegt het bevoegd gezag bij de aanlevering van het bekend te maken besluit de gewijzigde attributen met de bestaande identificatie van een al bestaand OW-object toe. DSO-LV herkent het IMOW-object op basis van de identificatie en verwerkt de attributen.

In het geval dat door of samen met het wijzigingsbesluit een bestaand IMOW-object moet vervallen (in mutatietermen: het object wordt beëindigd), voegt het bevoegd gezag bij de aanlevering van het bekend te maken besluit het IMOW-object met een bestaande identificatie toe met de status 'beëindigen'. DSO-LV herkent de identificatie van het IMOW-object en verwerkt het op basis van de status 'beëindigen': (het effect van) het IMOW-object wordt niet meer getoond.

Wanneer door of samen met het wijzigingsbesluit een nieuw IMOW-object ontstaat, levert het bevoegd gezag bij de aanlevering van het bekend te maken besluit het nieuwe IMOW-object aan. Er wordt dan een IMOW-object meegeleverd met een identificatie die in DSO-LV nog niet bekend is. DSO-LV beschouwt het als een nieuw IMOW-object en voegt het toe op dezelfde manier als bij de aanlevering van een initieel besluit.

D   Bijlagen

Bijlage 1 Ontwerpkeuzen

Voor de instructie is de volgende ontwerpkeuze gemaakt:

De instructie is zeer beperkt gemodelleerd. Het productmodel van de instructie kent alleen Divisie, Tekstdeel, Hoofdlijn, Locatie en Regelingsgebied en staat het gebruik van de domeinspecifieke IMOW-objecten niet toe.

TPOD30

TPOD40

TPOD60

TPOD70